Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной ... 21-һээ гарана | № 106 (17229) | 1986 оной майн 7, среда | Сэн 3 мүн.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

ҺУНГУУЛИИН БАЙКАЛЬСКА 70-дахи ОКРУГҺОО БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ҮДЭР ТУХАЙ

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведые һунгаха тухай» Буряадай АССР-эй Хуулиин 57-дохи статьятай тааралдуулан һунгуулиин Байкальска 70-дахи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ депутадые һунгаха һунгалтые 1986 оной июниин 8-да үнгэргэхэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. БАДИЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. БЕРЕЩИНОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.

1986 оной майн 5.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА 86

ТҮРҮҮ ТЕХНОЛОГИ, ШЭНЭ ОНОЛ АРГАНУУДЫЕ ХЭРЭГЛЭЕ!

НАЙДААД ҺУУНАГҮЙБДИ

шын жэлдэ сэбэр паар дээрэ шэниисэ ургуулаад, хойто жэлдэ силосэй ургамал гү, али ешмээн таринабди. Гурбадахи жэлдээ дахин шэниисэ тарихада, ургасань доошолдогүй. Обёосойнгоо зарим хубиие баһал сэбэр паар дээрэ, мүн урда жэлдэнь силосэй ургамал тариһан газарта ургуулнабди.

Иигэжэ ургамалнуудые зүбөөр һэлгүүлэн тарихада, тогтууритай һайн ургаса гарана. Жэшээнь, һүүлэй хоёр жэлдэ шэниисэ гектар бүхэнһөө 23—25 центнер, обёос — 21,5 центнер, ешмээн — 20,9 центнер ургаса үгөө юм. Иигээд ерэхэдээ, зүб севооборот, газар таряалан эрхилэлгын зональна гурим, түрүү онол арганууд найдамтай һайн ургаса абаха эшэ үндэһэн болоно үгэнэ бшуу.

Энэ жэлдэ 3618 гектарта шэниисэ, обёос, ешмээн, горох, бага зэргэ хара таряа тарихабди. Тракторно-таряан ажалай хоёр бригада (бригадирчуудынь И. П. Фурсов, Г. И. Полянский) апрелиин һүүл багаар, майн эхеэр бүхы сэбэр паар болон намар хахалһан газартаа борной шэрэжэ, удаань культиваци хээд, минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа дүүргээд, мүнөө шэниисэ тарижа эхилээ. Даб дээрэ бригада бүхэндэ ДТ-75 түхэлэй тракортай СЗ-3,6 түхэлэй сеялкэтэй 5—5 агрегат тарилга хэнэ. Дүршэлтэй бэрхэ механизаторнууд В. Р. Варфоломеев, А. Н. Хайрулин, Г. М. Федоров, А. Ф. Петряков гэгшэдэй агрегадууд түрүүшын үдэрһөө бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэ.

Хурдадхалгын, эршэдхэлгын түрүүшын хабар байһаниие харгада абажа, түбхын түрүүн механизаторнуудай бүхы хүдэлмэриеэ эрхим шанартайгаар бүтээхые оролдоно. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ бидэ 680 гектарта шэниисэеэ эршэмтэй технологиин ёһоор тарижа ургуулха ёһотойбди. Эгээн түрүүн тэндэ таригдаха «бурятская-34». «бурятская-79» сортын үрэһые һайнаар сэбэрлээд, томо, жэжээрнь илгаад, лазерна элшэтэй түхеэрэлгэдэ хэжэ шанаржуулаад, ТУР түхэлэй препарадаар хорлообди. Энээнэй ашаар ургасань үбшэндэ нэрбэгдэхэгүй. буртаг ногоо багатай байха, һолоомониинь бүхэ, хэбтэсэгүй болохо зэргэтэй. Удаань таряалангай гектар бүхэндэнь 45 килограмм фосфорно, 25 килограмм нитрофосно үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Энэ үтэгжүүлгэ таряанай эдеэшэлгые түргэдхэжэ үгэхэ ушартай.

Гадна бүри ехэ ургаса үгэдэг «бурятская-94» сортын үрэһэ ехэ болгохын тула түрүүшынхеэ 50 гектарта тэрэниие тарихамнай.

Хэнэйшье мэдэһээр, бүхы обёос, ешмээниие паар дээрэ тарихын аргагүй. Тиимэһээ ороохото ургамалнуудай зарим хубиие хабар хахалһан газарта тариха болонобди. Тэндэ гектарай 40—45 килограмм минеральна үтэгжүүлгэ үрэһэнтэй нэгэ адли гүнзэгы зуруудта оруулжа, тэндэһээ гектарай 17,5—18 центнер ургаса абаха арга бии.

Бидэ шэниисые хэрээһэлүүлэн таридагбди гэжэ хэлээ һэм. Энээнэй ажалынь ехэ ааб даа. Теэд манай эндэхи хүндэшэг, хүсэтэй хүрьһэтэй газарта ороохото ургамалые нэгэ тээшэнь юрын зуруудаар тарихада ургасань шэнгэн, буртаг ногоотой байдаг. Үдхэнөөр таригдаһан таряан нэгэ жэгдээр гарадаг, адли эдеэшэдэг, буртаг ногоогүй сэбэр байдаг ха юм.

Мүнөө хартаабхашадай, кукурузашадай звенонууд баһал газартаа үтэгжүүлгэ оруулжа, полинуудаа хахалжа, иигээд һаяар тарилгаа эхилхээр бэлдэжэ байна.

Т. СМИРНОВА,
Мухар-Шэбэрэй районой «Родина» колхозой ахамад агроном.

Түнхэнэй районой Саянай совхозой тарилгын талмай 5230, тэрэ тоодо ороохото ургамалнууд 3000 гектар талмай газар эзэлдэг. Хабарай тарилгын эхилхэһээ урид, урин дулаан үдэрнүүдэй ерэхэдэ, совхозой механизаторнууд газарай хүрьһэнэй шиииг нойто бариха элдүүрилгэ хэжэ, үтэгжүүлгэ оруулһан байна.

Совхозой механизаторнууд зохид болзорто тарилгаяа хэхэеэ, булад хүлэгүүдээ жолоодон, мүнөө таряалан дээрээ гараба. Совхозой таряашад арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлэй хабарай тарилгые һайн шанартайгаар, түрүү технологи хэрэглэн үнгэргэхэ гэжэ оролдоно. Совхоздо хабарай тарилгые арбан хоёр үдэрэй туршада үнгэргэхөөр түсэблэнхэй. Түрүүшын үдэрһөө механизаторнууд Дандын Лопсонович Эрдынеев, Борис Базарович Таханов, Павел Дмитриевич Пермяков, Александр Федорович Шелихов, Федор Елисеевич Мартынов болон бусад ажалай эрхим жэшээ харуулан хүдэлнэ. Тэдэнэр үдэр бүриингөө даабаринуудые үлүүлэн дүүргэжэ, хабарай тарилгын хүдэлмэриие богонихон болзорто һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гэжэ шармайн хүдэлнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Буряадай АССР-эй габьяата механизатор П. Д. Пермяков механизатор Ф. Е. Мартынов хоёр; хабарай тарилга түлэг дундаа.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

ШИИГ НОЙТО ХААНА

хааба. Тэрэшэлэн Шугы гэжэ газарай таряалан дээрэ тэжээл үйлэдбэрилдэг подрядна бригадын гэшүүн Н. В. Коноваловай агрегат баһал намар хахалагдаһан газарые борнойлжо эхилээ юм. Мүн Баруун-Үльдэргын таряаланай хяаг ургаһан талмайнууд дээрэ лущильнигууд табигдаа. Гэхэтэй хамта, эндэхи «Коммунизм» колхозой ороохо таряанай тоог дээрэ үрэһэ бэлдэхэ хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна. 4,5 мянган центнер ороохон гранозанаар хорлоогдоо.

— Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдые саг болзор соонь эмхитэйгээр болон шанартайгаар үнгэргэхын тула манай колхозой механизаторнууд хүсэ шадалаа гамнахагүй,— гэжэ ажахын ахамад инженер Д. Жалсанов мэдүүлнэ.

Манай корр.
Яруунын район.

ХАРААЛҺАНДАА ХҮРЭХЭ

Хориин районой механизаторнууд арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бүхыдөө 22060 гектарта ороохо таряа, 12460 гектарта тэжээлэй ургамалнуудые тариха түсэбтэй. Тэрэнэй 12903 гектарыень эртын ороохото ургамалнууд эзэлхэ юм. Тиихэдэ 5684 гектар дээрэ силостэ оруулагдаха ургамалнууд, 430 гектарта корнеплод, 180 гектарта рапс таригдаха байна. Эндэхи совхозуудта мүнөө 11519 гектар сэбэр паар бэлдэгдэнхэй. Үшөө нэмэгдэжэ, 36,6 мянган гектар газар хахалагдаха байна.

Газар хахалалга дээрэ 122 агрегат хүдэлгэгдэхэдөө, сүүдхэдэ дунда зэргээр 2086 гектар газар бэлдэхэ юм. Тиигэжэ нэгэ агрегадта 395 гектар газар хүртэхэ болоно. Районой механизаторнууд ажалай 26 үдэрэй туршада энэ хүдэлмэреэ амжалтатай дүүргэхээр хараална. Мүнөө газаа хүйтэн байһан дээрэһээнь ажахынуудта газар хахалха хүдэлмэри хойшолуулагдажа байнхай. Үдын совхозой Баян-Голой отделениинхид газараа хахалжа эхилэнхэй.

Эгээл эдэ үдэрнүүдтэ хаа хаанагүй газарайнгаа шииг нойтые бариха ажал үргэнөөр ябуулагдана. Район дотор бүхыдөө 12586 гектар талмай дээрэ шииг нойтониинь баригдаха юм. Даб дээрэ Үдын совхоздо 300 гектарта, Хориин совхоздо 120 гектарта энэ хүдэлмэри хэгдэнхэй.

Район соо ороохото ургамалнуудые тарилгадаа 28 звено, тэжээлэй ургамалнуудта — 5, хартаабха тарилгада 8 звено хабаадуулагдана. Энэ харюусалгатай хаһада бүхыдөө 199 трактор хүдэлгэгдэнэ. Тэрэнэйнь 42-ынь К-700 түхэлэй, 124-ниинь гэнжэтэ тракторнууд байха юм.

Хориин механизаторнууд байгша ондо эршэмтэй, түрүү технологи хэрэглэжэ, 4000 гектарта шэниисэ тарихаар хараална. Энэнь бүхы таряалангай 16 процентыень эзэлхэ юм. Анаагай совхозойхид энэ түрүү онол аргаар аяар 969 гектарта тарилга хэхээр түсэблэнэ.

Д. БАЗАРОВ.

ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ҮНДЭР ҮЯЛГА

Хэблэл хадаа коммунизмын гэрэлтэ һайхан үг зорилгонуудай түлөө тэмсэлдэ партиин хүсэтэ зэбсэг болоно. Ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхалгада, мүнөө манай обществын бүхы һалбаринуудта боложо байһан хубилалтануудта тэрэнэй дүүргэдэг үүргэ асари ехэ юм. Совет хэблэл — хамтын пропагандист, агитатор ба эмхидхэлшэ мүн. Ленинэй захяа заабаринуудые бэелүүлэн, тэрэ эгээл шухала асуудалнуудые табижа шиидхэдэг, партийна съездын тодорхойлһон шиидхэбэринүүдэй мүр бүхэниие бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэдэг байна.

Хэблэл, радио, телевидени — социалис ёһоной ухаан бодолые бүриилдүүлэн хүмүүжүүлгын хүсэтэ зэбсэг мүн. СССР-тэ 14 мянган шахуу газетэ, журнал хэблэгдэнэ. Барлагдан гараһан газетэнүүдэй хэһэгээр манай орон дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлдэг. Советскэ Союзай арадуудай 55 хэлэн дээрэ газетэ, журналнууд гарадаг байна.

Хэблэлэй үдэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан майн 5-да Союзуудай байшангай Колонно зал соо болобо. Олониитэдэ мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараадаг хэрэгсэлнүүдэй, полиграфическа предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэд, партийна болон ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд суглараһан байгаа. КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Н. Яковлев, зохёохы холбоонуудай, информационно агентствэнүүдэй, СССР-эй Гостелерадиогой, хэблэлнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, газетэнүүд болон журналнуудай ахамад редакторнууд президиумдэ һууба.

КПСС-эй МГК-гай секретарь В. Г. Захаров суглаае нээгээ. «Советская культура» газетын ахамад редактор А. А. Беляев элидхэл хэхэдээ, журналистнуудай ажал бүгэдэ арадай хүндэдэ хүртэнхэй, коммунис байгуулалтын түсэбүүдые бэелүүлгэдэ тэрэнэй удха шанар айхабтар ехэ байна гэжэ тэмдэглэбэ. КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгын асуудалнууд парти болон Совет гүрэнэй эб найрамдалта хараа бодолые ойлгуулга, баруунай номнолой харата ябуулгануудые элишэлэлгэ гэхэ мэтын асуудалнууд олониитэдэ мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараадаг хэрэгсэлнүүдэй гол анхаралда табигдана.

Газетэ, журналнуудай хэһэгүүдэй олошорхо бүринь уншагшадһаа редакцида ерэдэг бэшэгүүдэй тоо ургана гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ. Хэблэлэй хуудаһанууд дээрэ, радио болон телевиденеэр орёо шухала асуудалнууд дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдэнэ, КПСС-эй XXVII съездын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ харгы замууд бэдэрэгдэнэ.

(ТАСС).

...ХЭ ҺҮНЭЙ ЭХИН

Хүдөө ажахын шэнжэлэл

онуудай ажахынууд гүрэндэ һүн худалдаха жэлэй түрүүшын хахадай түсэбые хангалтагүй муугаар дүүргэнэ.

Урда жэлнүүдэй ажаглалтаһаа харахада, һаалиин олохон фермэнүүд зуһалангуудайнгаа байрануудые сагтань ёһоор заһабарилаагүй, тэндээ үнеэдтэ тэжээл буйлуулжа эдюулхэ түхеэрэлгэнүүдые тодхоогүй дээрэһээ түрүүшын һаранuудта нилээд ехэ һүеэ дэмы алдадаг байгаа. Иимэ алдуу дутагдалые дабтахагүйн тула мүнөөнһөө зуһалангай байрануудые саг соонь бэлдэхэ, илангаяа үнеэдые хүйтэн һалхи, бороодо оруулжа байлгаха, һааха һарабшануудые түхеэрхэ, тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэнүүдые тодхохо хэрэгтэй. Мүн малшадай һууха һайн гэр байра улаан булан гэхэ мэтые бэлдэхэ шухала. Харин мүнөө Яруунын, Баргажанай, Захааминай, Зэдын районуудта энэ хүдэлмэри удааруулагдана.

Гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэй түсэбые дүүргэхын тула республикын районууд бүхыдэнь 8 мянган тонно мяха бэлдхэлэй пунктда оруулха ёһотой. Жэлэй үнгэрһэн һаранuудта үхэрнүүдые һайнаар шахан таргалуулжа тушааһанай ашаар Тарбагатайн, Сэлэнгын, Прибайкалиин Ивалгын болон бусад хэдэн районуудай ажахынууд үхэр бүхэнөө 354—392 килограмм шэгнүүртэйгээр худалдаа. Тиихэдэнь энэ хүдэлмэриие хангалтагүй муугаар эмхидхэһэн дээрэһээ Захааминай, Ахын, Яруунын, Хурамхаанай районууд тус тустаа оройдоол 273—314 килограмм шэгнүүртэй, туранхай үхэр мяханда тушаажа, өөһэдыгөөшье, гүрэниие хохидуулаа.

Жэлэй хоёрдохи кварталда гүрэндэ мяха худалдаха түсэбые заатагүй дүүргэхын тула колхоз, совхозуудта мяханда тушаагдахо үхэрнүүдые, хонидые илгажа, һайнаар эдеэлүүлхэ, шахаха хэрэгтэй болоно. Жэшээнь, жэлэй түрүүшын хахадта гүрэндэ бүхыдөө 15—18 мянган хонид мяханда тушаагдахаар хараалагдана. Тэдэ хонидые эртээнһээ илгажа, һайн бэлшээридэ адуулха, нэмэлтэ тэжээл эдюулжэ шахаха, удаань түрүүшын ээлжээндэ тэдэнэй нооһыень хайшалаад, мяханай комбинадта тушааха хэрэгтэй.

Адууһа малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ, гаргаша багатайгаар ехэ продукци абаха таатай һайн зунай сагай эхин оробо. Энээнэй үдэр бүхэниие ашатайгаар хэрэглэхэ шухала.

РЕСПУБЛИКЫН АЖАХЫНУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ХУДАЛДАХА ХАХАД ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБЫЕ ХЭР ДҮҮРГЭЖЭ БАЙҺАН ТУХАЙ

1986 оной майн 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Районууд	Һүн	Мяхан	Үндэгэн
Хойто-Байгалай	88	160	—
Баргажанай	72	45	—
Ивалгын	71	88	65
Түнхэнэй	69	94	—
Бэшүүрэй	68	57	—
Загарайн	68	63	83
Хяагтын	66	64	—
Мухар-Шэбэрэй	66	43	—
Баунтын	65	133	—
Тарбагатайн	61	75	—
Зэдын	61	74	102
Хориин	61	73	115
Захааминай	60	90	—
Прибайкалиин	60	57	—
Сэлэнгын	59	86	—
Яруунын	58	66	—
Хэжэнгын	57	87	—
Хурамхаанай	57	53	—
Кабанскын	56	47	45
Ахын	45	84	—
Республика бүхыдөө	64	65	67

ТАРЯАШАД ЯАРАНА

Эдэ үдэрнүүдтэ Сэлэнгын районой Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой механизаторнууд түрүүлэн таряалангайнгаа шииг нойтыень барихын тула газараа борнойлжо, культиваци хэжэ байна. Механизаторнууд Владимир Дагбаев, Аюр Очиров гэгшэд һүүлэй дүнгөөр бүхыдөө 600 гектар талмай дээрэ иимэ хүдэлмэри ябуулһан байна.

Тус ажахын таряашад газараа хахалжа эхилээд, Уласхооройндын һайндэр — Майн Нэгэнэй үдэр хара таряагаа тарижа захалаа.

Н. ДЫМБРЫЛОВ.

Буряадай литература, искусствын үдэрнүүд — БАМ-да

БАЙГАЛҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

Эдэ үдэрнүүдтэ Хойто-Байгалда һалхи шуургатай, саһа бороотой улерилтай. Гэбэшье, Буряад ороноймнай суута дуушад, хатаршад, уран зохёолшод, уран зураашад БАМ-ай барилгашадтай, геологуудтай, хүдөөгэй ажалшадтай хани халуун уулзалгануудаа үргэлжэлүүлһээр. Майн 5-да Буряадай оперо болон баледэй академическэ театрай артистнууд түмэр замай Уоян станци барижа байһан Литвагай ССР-эй түлөөлэгшэдтэй, эндэхи нютаг зонтой уулзажа, үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэжэ, һонирхолтой концерт харуулба. СССР-эй арадай артистнууд Л. Сахьянова, К. Базарсадаев, залуу дуушад Б. Бороев, Т. Галсанова гэгшэдые Уоянай ажалшад тон халуунаар угтаба.

Буряадай гүрэнэй филармониин «Байгалай долгинууд» гэжэ ансамблиин залуу дуушад, хатаршад «Тыйский» совхозой, тоннельнэ 16-дахи отрядай хүдэлмэришэдтэй уулзажа, мүнөө үеын дуу, хатарай аялга зэдэлүүлжэ, олониие баясуулаа. Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд Г. Кондратьева, В. Батуев, залуу хатаршад И. Гармаева М. Иванов хоёр бэлиг шадабарияа харуулжа, халуунаар угтагдаа.

Зүүн зүгэй арадуудай хатар гүйсэдхэдэг «Лотос» ансамблиин артистнуудые БАМ-айхид илангаяа халуунаар угтана. Тус ансамблиинхид «Эстония», «Ангарский» совхозуудай, «ТаллинБАМстрой» поездын хүдэлмэришэдтэй уулзалга дээрэ концерт үгөө.

Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ болон ород драмын театрнуудай коллективүүд Северомуйск, Таксимо поселогуудта зүжэгүүдые харуулба.

Поэдүүд Ч-Р. Намжилов, Б. Дугаров, А. Румянцев, В. Липатов гэгшэд Таксимо, Тоннельный поселогуудай ажалшадай урда шүлэгүүдээ уншажа, зохёохы хэрэгүүд тухайгаа хөөрэжэ үгэбэ.

Байгалһаа Витим мүрэнэй эрье хүрэтэр БАМ-ай Буряадай участок дээрэ буряад шүлэг, дуунууд зэдэлһээр.

К. ЖАМЬЯНОВ,
манай корр.

ШАГНАЛ

Телевидени болон радиодамжуулгын системэдэ удаан сag соо аша үрэтэйгөөр ажаллаһанайнь түлөө Радиогой үдэртэй дашарамдуулан, телевидениин Улаан-Үдын студиин ахамад редактор Эльвира Дашинимаевна **Намсараева**, радиогой хүдөө ажахын редакциин ахалагша редактор Зорьян Аюшеевич **Тэлин** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнагдаба.

• • •

Соёлые хүгжөөхэ талаар габьяатай байһанайнь түлөө, телевидениин Улаан-Үдын студиин ахамад режиссёр Владимир Петрович **Коренев**то Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар **Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

• • •

Соёлые хүгжөөхэ талаар габьяатай байһанайнь түлөө Буряадай телевидениин диктор Даши-Зыгбо Дамбаевич **Гомбожапов**та Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар **Буряадай АССР-эй габьяата артист** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

• • •

Социалис мүрысөөндэ үйлэдбэриин үндэр дүнгүүдые туйлаһанайнь түлөө Хэлхеэ холбооной бүхы һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэй дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар «Связьстрой-8» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл 803-дахи колонныи прораб Сергей Феликсович **Лаврик**, хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин-техническэ управлениин автобазын жолоошон Леонид Иванович **Поздняков** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнагдаба.

Хэлхеэ холбооной талаар габьяатай байһанайнь түлөө СССР-эй Хэлхеэ холбооной министерствын городууд хоорондын хэлхеэ холбооной болон телевидениин 12-дохи управлениин харьяата түбэй союз хоорондын магистральна хэлхеэ холбооной болон телевидениин 3-дахи техническэ узелай линейно-техническэ 31-дэхи цехэй начальник Геннадий Петрович **Каргапольцев**то, хэлхеэ холбооной Хурамхаанай районно узелай электромонтер Иван Семенович **Скосырский**да Буряадай АССР-эй хэлхеэ холбооной габьяата хүдэлмэрилэгшэ гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

БҮТЭМЖЭТЭЙГЭЭР ХАРИЛСАХА, БАТААР ТОДОРХОЙЛХО

КПСС-эй XXVII съездын айхабтар ехэ удха шанартай политическэ үйлэ хэрэг болоходо, түүхэдэ ороходо байhаниинь элитэ. Ажабайдалай табиhан өөрөө ёсуудалнуудта үнэн сэхээр харюусажа, совет общестын шэнэ, эрид хубилалтын шатада парти болон арадай программна документүүдээр, хурдадхалгын зориг түгэлдэр хараа бодолоор тэрэ зэбсэглэгдээ.

Съездын үүсхэлые зохёохы ёhоор ажалаа, үндэр эрилтын оршон байдалые саашадань бүхы партиина организацинуудай, ажалша коллектив бүхэндэ батадхаха гэhэн зорилго КПСС-эй Гусиноозёрскын городской комитет мүнөө үедэ шиидхэжэ байнхай.

Партиин горкомой II пленумдэ хабаадагшад экономическа ба социальна хубилалтануудые түйлэхэ хүсэлэн оролдолгонуудта ажалша коллективүүдэй гэшүүн бүхэниие хэбаадуулха арга замуудые шэнжэлэн хэлсээ. Эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие hайжаруулга шухала удха шанартай гэжэ пленум дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Район дотор, Гусиноозёрскдо үнгэргэгдэжэ байhан партиина суглаанууд дээрэ коммунистнууд съездын шиидхэбэринүүдые бодотоор ягаад бэелүүлхэ тухай хөөрэлдэнэ. Хурдадхалга, манай ажабайдалай бүхы hалбаринуудта боложо байгаа эрид хубилалтанууд — эдэ бүгэдэ мини лозунг бэшэ, харин партиин бата хараа шугам гэжэ үзэл сурталай эдэбхитэд мартаха эрхэгүй.

Пленум дээрэ съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар городской партиина организациин эмхидхэлэй-политическэ хэмжээ ябуулганууд тодорхойлогдожо, баталагдаа. КПСС-эй горком үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэдэй семинар эмхидхэжэ, тэрээндэ хабаадаhан партиин обкомой пропагандистска бүлэгэй гэшүүд сугларгашадай урда элидхэлнүүдые хээ. Тиихэдэ партиина ба экономическа hуралсалай пропагандистнартай зүблөөнүүд үнгэргэгдөө. Партиин документнүүдые ягаад шудалха тухай методическа зүүршэлганууд бэлдэгдэжэ, партиина организацинуудта тараагдаа.

Мүнөө үедэ съездын документнүүдые хүн зоной дунда дэлгэрүүлхэ, ойлгуулха, шэнжэлхэ хүдэлмэридэ 381 пропагандист, 241 политинформатор, 668 агитатор, КПСС-эй горкомой 32 элидхэлшэ, «Знание» бүлгэмэй 520 лектор хабаадана.

Бүри съездын хүдэлмэри байhан үдэрнүүдтэ тэдэнэр бригада, фермэнүүдтэ, участок, отделениинүүдтэ ошожо, съездын хүдэлмэриин тухай хөөрэлдөө хэhэн. Энэ үдэ хэрэгтэ зорюулhан выставкэнүүд, стендүүд ажалша коллективүүдтэ түхеэрэгдэжэ, материалнуудые үдэр бүри hэлгэгдэжэ байгаа. Энэ үедэ Сэлэнгын совхозой агитатор, политинформаторнууд илангаяа эдэбхитэй хүдэлөө. «Съездhээ съезд хүрэтэр» гэжэ кинолектори, үдэр бүри соносходоно, байhан съездын дээжэ халуун анхаралаа татаhан байна. «Колосс» агитбригада съездэ зорюулhан шэнэ программые зохёосной формэ, отделенинүүдээр харуулаа hэн.

Тэдэ үдэрнүүдтэ үнгэрhэн митинг, суглаанууд, хөөрэлдөөнүүдтэ үедэ районой ажалшадай өөhэдынгөө коллективүүдэй хүдэлмэрине шүүмжэлхы ёhоор, шанга эрилтэтэйгээр сэгнэжэ гээшэ. Хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, городой транспортын хүдэлмэриин жэшээ шүүмжэлхэ зэргээр асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулагдаа, дурадхалнууд оруулагдаа. Эдэ үдэрнүүдтэ цех, бригада, фермэнүүдтэ, бүхы ажалша коллективүүдтэ суглаанууд, хөөрэлдөөнүүд, хамтын уншалганууд үнгэрөө.

Аман үгын политическэ агитаци олон янзын түхэл шэнжэтэй, онол аргатай юм. Гусиноозёрскын ГРЭС-эй, тэрэнэй барилгын управлениин, «Гусиноозёрская» уурхайн, Галуута-Нуур станциин, Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай эдэбхитэд хөөрэлдөө, элидхэл, политинформаци үнгэргэхэ зуураа хүн зонтой ханамжатайгаар хөөрэлдэн, съездын документнүүд соохи гол шухала асуудалнуудые эдэ коллективүүдэй тодорхой ажал хэрэгүүдтэй, зорилгонуудтай нягтаар холбоhон байна. Жэшээнь, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна комитет лекторнууд, политинформаторнууд, агитаторнууд болон соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар зүблөө-семинар эмхидхээ. Үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэдэй урда парткомой секретарь В. Ф. Шахаргуев, колхозой түрүүлэгшэ Г. И. Прокосов, арадай хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшэ, агитатор Ц. Ц. Лубсандоржиев үгэ хэлээ. Мүнөө үедэ аман үгын политическэ агитациин эдэбхитэд мал ажалай 50 точконуудта съездын материалнуудые ойлгуулха талаар хүдэлмэри ябуулна.

Ажалай журам, эмхидхэл бэхижүүлхэ хараа зорилготой хүдэлмэриие Ташарай hү hаалиин фермые даагша, агитатор О. Б. Цыбикдоржиева амжалтатайгаар ябуулдаг юм. Тус коллектив байгша жэлэй эхинhээ ажалай болон ниитын эмхи журам нэгэтэшье эбдэнгүй хүдэлхэ, түсэбтэ даабаринуудаа, социалис уялгануудаа дүүргэжэ байна. Квартал түсэбые тэдэнэр болзорhоо урид, мартын 19-дэ дүүргэhэн.

Партиин съездын хүдэлмэрэ дүүргэмсэр, колхозой хүдэлмэрилэгшэд агитбригадаа эмхидхэжэ юм. Соёлой эмхи зургаануудай, худалдаа наймаанай, хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, медицинын хүдэлмэрилэгшэд, багшанар агитбригадын бүридэлдэ ороо. Дээдэ-Юрөө, Талын-Булаг, Шабарта нютагуудта, хонишодой отарануудта тэдэнэр хүрэhэн байгаа. Агитбригадын гэшүүд XXVII съездэ КПСС-эй ЦК-гай хэhэн Политическэ элидхэлэй гол шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые шэнэлдэг, түрүүшын хэрэглэмжын эд зүйлнүүдые худалдадаг, хонишодые медицинын талаар хангадаг байна. Ондоогоор хэлэбэл, районой үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэд съездын материалнуудай гүн гүнзэгы удха шанарые, хүн бүхэндэ хадуусатай hайнаар ойлгуулхые оролдоно гээшэ. Тиигэхэ зуураа тэдэнэр хүн зоной ухаан бодолые заатагүй хубилгаха, өөрынгөө хүдэлмэриин, коллективэйнгээ ажал хэрэгүүдэй түлөө хүн бүхэнэй харюусалгые бэхижүүлхэ асуудалнуудта онсо анхарал хандуулна. Тэдэнэй олохон хөөрэлдөөнүүд партиин эб найрамдалта гадаадын политикые хүн зондо тайлбарилан ойлгуулха асуудалда зорюулагдадаг гээшэ.

Съездын документнүүдые партийна болон экономическа hуралсалай хэшээлнүүдтэ гүнзэгыгөөр шудалха хэрэгтэ партиин горком онсо анхарал хандуулна.

Жэшээнь, 4-дэхи автобазын тодорхой экономикын hургуулида «Ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхалга — КПСС-эй стратегическэ хараа шэглэл» гэhэн темээр семинар үнгэрбэ. Пропагандист Г. И. Брянская hүүлэй 4 жэлэй туршада национальна доходой ургалтые харуулhан тодорхой жэшээнүүдые баримталан, хурдадхалгын арга нүхэсэлнүүдые болон тэрэнэй зайлашагүй удха шанарые шагнагшадтаа тайлбарилаа. Ажалай журам сахилгые бэхижүүлгын, урлан нарижуулагшадай хүдэлмэриие эдэбхижүүлгын, хүдэлмэриин түрүү онол аргануудые нэбтэрүүлгын гол шухала удха шанартай байhан тухай энэ семинарай үедэ хүдэлмэришэд бүри үнэншэмэ тодоор ойлгоо. Ашаглалгын начальник, шагнагша П. А. Моисеенко семинар дээрэ үгэ хэлэхэдээ, 1985 оной нэгэдэхи кварталтай жэшэбэл, коллективэй гэшүүдэй ажалдаа гарахагүй ушарнууд гурба дахин үсөөрөө, тэлэрүүлгын газарта орохо ушарнууд 30 гаран процентээр доошоло гэжэ тэмдэглэбэ. Урлан нарижуулагшадай хүдэлмэри тухай тэрэ хөөрэжэ үгөө. Слесарьнууд Н. Ефимов, Н. Хинев гидроподъёмник хабсаргажа, машинануудые заhабарилгада тон хэрэгтэй болодог детальнуудые бүтээдэг термо-пээшэндэ тааруулhан байна. Экономическа ашаг үрэнь үшөө тоологдожо гаргагдаагүй, тиигэбэшье автобазын хүдэлмэриин хамтын үрэ дүнгүүдтэ энэ оньhожоруулгын яhала нүлөөлhэниинь эли. Байгша жэлэй нэгэдэхи кварталай даабарие автобазын коллектив 110 процент дүүргээ бшуу.

Тус hургуулиин шагнагша С. К. Бондаренко семинарhаа урид тусгаар даабари абажа, захиргаантай хамта КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудай түсэб табяад, семинарта хабаадагшадта дурадхаа. Эдэ хэмжээ ябуулганууд ажалай эрхэ нүхэсэлнүүдые hайжаруулгада, машина техникые түгэс хэрэглэлгэдэ, түлишэ-түрхисын материалнуудые арьбалалтын гуримые улам шангадхалгада шэглүүлэгдэнхэй.

«КПСС-эй XXVII съезд общестые саашадань демократизацилга, арадай өөhэдыгөө социалис ёhоор хүтэлбэрилхэ гуримые гүнзэгырүүлгэ тухай» темээр пропагандист З. М. Суловагай үнгэргэhэн хэшээл дээрэ шагнагшадынь ажахын тоосооной бригадануудай хүдэлмэриие өөhэдынгөө хүтэлбэрилхэ гуримай эхин шата гэжэ тодорхойлоо. Ажалай ба салин хүлhэнэй таhагай инженер З. Баруткина хэшээл дээрэ үгэ хэлэхэдээ, барилгада бригадна подрядай гурим түгэс дүүрэнээр хэрэглэгдэнэгүй гэжэ шүүмжэлбэ. Түсэбөөр хараалагдаhан 10 бригадын ороцдо оройдоо 3-ниинь гэхэ гү, али 16 процентнь энэ түрүү дүй дүршэл хэрэглэн, хүдэлнэ гээшэ. Экономическа тоо бүридхэл нягтаар хэжэ, бүхы hалбаринуудай хүдэлмэриие наринаар эмхидхэhэнэй ашаар эхинhээнь эсэс хүрэтэр хэрэглэгдэхэ подрядые барилга дээрэ нэбтэрүүлхэ дурадхал шагнагша В. Н. Гайдаренко оруулба.

Сэлэнгын совхозой марксизм-ленинизмын үндэhэ hууриин hургуулиин пропагандист Н. П. Табинаева съездын материалнуудые шудалха үедөө шагнагшадтаа тодорхой даабаринуудые үгэhэн байна.

Шэнэ техникые нэбтэрүүлгэ үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлгэдэ хэр зэргэ нүлөөлнэб, энээнhээ уламжалан, совхозой хүдэлмэришэдэй ажалай эрхэ байдал ямараар ху- [illegible] даагша, шагнагша Ю. М. Запарин үгэ хэлээ. Ажахын тоосооной булюу таланууд тухай, звеногой хүдэлмэриин эсэсэй үрэ дүнгүүдтэ тэрэнэй хэр зэргэ нүлөөлдэг тухай тодорхой жэшээнүүдтэ үндэhэлэн тэрэ хөөрэбэ.

Тус hургуулиин шагнагшад булта политинформатор, агитаторнууд юм. Өөhэдынгөө коллективүүдтэ XXVII съездэ КПСС-эй ЦК-гай хэhэн Политическэ элидхэлээр политинформаци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Саг үргэлжэ хүдэлдэг лекторинуудта, арадай университедүүдтэ, коммунис ажалай hургуулинуудта съездын материалнууд шудалагдана. Энэ хүдэлмэриие hайнаар ябуулхын тула, тэрээндэ «Знание» бүлгэмэй дүй дүршэлтэй лекторнууд элсүүлэгдээ. Партийна эхин организацинуудта туhалха зорилготойгоор КПСС-эй горкомой пропагандистска бүлэгүүд ажалша коллективүүдтэ эльгээгдэhэн байгаа. Съездын документнүүдые тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэридэ партийна, совет хүдэлмэрилэгшэдэй, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй эдэбхитэйгээр хабаадалга үзэл сурталай хэмжээ ябуулгануудай ашаг үрэ, хэм хэмжээндэ hайнаар нүлөөлдэг гээшэ. Районой болон Гусиноозерск хотын ажалша коллективүүдтэ КПСС-эй XXVII съездын делегат, Холбоолжоной уурхайн ахалагша машинист А. К. Шевченкэтэй hонирхолтой уулзалганууд үнгэрнэ.

«КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэ бүгэдэ арадай хэрэг» гэhэн темээр үнгэргэгдэhэн ниитэ полит-үдэртэ 307 хүн үгэ хэлэhэн, бүхыдөө 5 мянга гаран хүн хабаадаhан байна. Эдэ уулзалгануудай үедэ ажалшадай зүгhөө зуугаад гаран асуудалнууд, дурадхалнууд, шүүмжэлгэнүүд орожо, партийна организацинууд тэдэниие шиидхэхэ талаар хэмжээнүүдые абажа байнхай.

Соёлой эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд «Партиин түсэбүүд — арадай түсэбүүд» гэhэн уряа доро үнгэргэгдэжэ байhан ниитэ-политическэ, соёлой хэмжээ ябуулгануудта эдэбхитэйгээр хабаадана. Соёлой байшан, клуб, библиотекэ болон улаан булангуудта лекци, аман үгын журналнууд эмхидхэгдэнэ, ниитэ-политическэ уншалганууд, үдэшэнүүд үнгэрнэ.

Партиин XXVII съездын түүхэтэ документнүүдые шудалхадаа, тэдээн соо табигдаhан асари ехэ зорилгонууд тухай хөөрэхэдөө, партийна организацинуудай эдэбхитэд үзэл сурталай хүдэлмэриин бүхы түхэл янза, арга хэрэгсэлнүүдые зохёохы ёhоор хэрэглэхэ уялгатай. Тиихэдээ жэжэ божо асуудалнуудаар тэдээндэ заа- [illegible]

Ц. ДАНДАРОВА,
КПСС-эй Гусиноозёрскын горкомой секретарь.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ХҮМҮҮЖҮҮЛХЫ ҮҮРГЭ

Материальна болон моральна урмашуулга гээшэ социалис мүрысөө эмхидхэлгын гол эрхэ нүхэсэлнүүдэй нэгэн болоно. Хүн бүхэнэй хэhэн ажалай хэмжээгээр салин хүлhэ хубааха гэhэн социалис гол ёhо урмашуулгын хэмжээнүүдые хэрэглэлгын жэшээ дээрэшье элеэр харагдана.

Хүн бүхэнэй ажалай хубитые тодорхойгоор сэгнэхэ ябадалшье өөрөө урмашуулхы удхатай юм. Иимэ сэгнэлтэ абаhан хүдэлмэрилэгшэ бүри hайнаар ажаллаха эрмэлзэлтэй болодог гээшэ.

Мүрысөөнэй дүрим, тэрэнэй дүнгүүдые согсололгын гурим, материальна болон моральна урмашуулгын хэмжээнүүд тушаа ажалшадта али болохо дүүрэнээр мэдээсэжэ байха ленинскэ гол ёhо мүрысөөнэй түшэг тулгууринь, шэглүүлхы хүсэниинь мүнөөшье байhаар, саашадаашье байха.

Загарайн районой промышленна предприятинуудай дунда Онохойн модоной комбинадай партийна организаци мүрысөө эмхидхэхэ элдэб онол аргануудые хэрэглэхэ талаар горитой дүй дүршэлтэй болонхой. Мүрысөөнэй дүнгүүд тухай мэдээсэхэ, ажалшадай үүсхэлнүүдые дэлгэрүүлхэ, энэ зорилгоор харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые хэрэглэхэ ябадалда эндэ горитой анхарал хандуулагдадаг.

Бии байhан самбарнууд дээрэ цехүүд, халаанууд, бригадануудай, бүхыдөө коллективэй түсэбтэ даабаринуудаа дүүргэжэ байhан тухай тоо мэдээнүүд үдэр бүри үгтэжэ байдаг гуримтай. Цехүүдэй улаан булангуудта, захиргаанай байшанда түсэбүүдээ болзорhоо урид дүүргэгшэд тухай стенднүүд шэнэлэгдэнхэй. Ажалай түйлалтануудаар амаршалhан «Сахилгаан» хуудаhанууд ходо гаргагдажа байдаг. Хүдэлмэриин сагай минута соо үйлэдбэрилэгдэдэг продукциин хэмжээе, үнэ сэнгые харуулhан лозунгнууд предприяти соогуур үлгэгдэдэг юм.

Ажалай мүрысөөнэй дүнгүүд тушаа мэдээсэхэ ябадал экономическа эрдэм мэдэсэ дээшэлүүлгэтэй, статистическэ тоо, баримтануудые зэргэсүүлэн тодорхойлолготой, ажалшадай урда ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоонуудтай холбоотой байха ёhотой. Жэшээнь, бройлерно фабрикын коллективтэ дүнгүүдые согсололго балл баллаар урид хэгдэжэ, 9 хүнhөө бүридэhэн үйлэдбэриин-ниитын комисси дээрэ харагдадаг байха юм. Социалис мүрысөөндэ энэ 530 хүн хабаадуулагдажа, үнгэрэгшэ hарын дүнгүүд гараhан hарын 5 болотор согсологдоод, тэрэ үдэртөө митинг үнгэргэгдэжэ, илагшадай хүндэлэлдэ Ажалай Алдар солын туг үргэгдэдэг, мүнгэн шангууд барюулагдадаг, илагшадта зорюулагдаhан «дайшалхы хуудаhан», «сахилгаанууд» гаргагдадаг гээшэ. Бройлерно, заhабарилгын отделениинүүдэй шубуушад-операторнуудай хүдэлмэриин дүнгүүд бүлэг тэжээмэлнүүдээ тушааhан хойнонь согсологдоод, улаан булан соо болодог отделениин хамтын суглаан дээрэ «Эрхим хүдэлмэриин зал» элирүүлэгдэжэ, дамжуулгын вымпел болон мүнгэн шан барюулагдадаг байна.

МЭДЭЭСЭХЭ ЯБАДАЛЫЕ hАЙЖАРУУЛХА

Бригадануудай мүрысөөндэ гол үйлэдбэриин 6, хамhабариин үйлэдбэриин 5 цехүүд хабаадуулагдадаг байна. Дүнгүүдынь квартал бүхэндэ согсологдожо, удаадахи hарын 15-да фабрикын хамтын суглаан дээрэ илагшад, «Эрхим цех» гэhэн дамжуулгын вымпел болон мүнгэн шанда хүртэдэг гээшэ. Дүнгүүдые согсололгын суглаанууд дээрэ фабрикын хүтэлбэрилэгшэд ажахые эрхилэлгэ тушаа хүряангы экономическа шэнжэлэл хэдэг заншалтай болонхой.

Үбэлжэлгэ бүхэнэй үедэ Загарайн районд мал ажалай продукци үйлэдбэрилхэ болон гүрэндэ тушааха түсэбүүдые, социалис уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула малай фермэнүүдэй улаан булангууд соо эмхидхэгдэдэг ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эрхимээр ябуулха талаар харалга-конкурс үнгэргэгдэдэг юм. Мүрысөөнэй дүнгүүдые мэдээсэхэ ябадал эндэ гол hуури эзэлдэг гээшэ.

hүүлшын хоёр жэлэй туршада имагтал район соо бэшэ, харин бүхы республикаар «Гигант» колхозой, Онохойн совхозой hүнэй комплекснуудай, XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Мухар-Талын hү hаалиин фермын улаан булангууд эрхим гэжэ тоологдоhон байгаа. Мүн «Птицепром» трестын предприятинуудай дунда бройлерно фабрикын улаан булан шалгараа hэн.

КПСС-эй райкомой пропаганда болон агитациин таhагта табигдаhан түсэбөөр ажалай үүсхэлнүүдые дэлгэрүүлхын тула, тэрэшэлэн гүрэнэй удха шанартай үйлэ хэрэгүүдтэй, дурасхаалта үдэрнүүдтэй, хүдөө ажахын шухала хаhануудтай болон район доторой хэмжээ ябуулганuудтай дашарамдуулан, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд бэлдэгдэдэг юм.

Социалис экономикын хүгжэлтэтэй, шэнэ зорилгонуудтай зохилдуулан, мүрысөөнэй эмхидхэлыешье нарижуулха шухала. Мүрысөөн тухай мэдээсэхэ ябадал дүнгүүдыень шэнэ хараатайгаар дахин дахин зэргэсүүлхэ, шэнэ баримтануудые хэрэглэхэ арга олгоно. Ажалай эсэтэй үндэр дүнгүүдые элирхэйлдэг баримтанууд харада абтаха ёhотой. Олон ондоо баримтанууд экономикын хүгжэлтын гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ажалша коллективүүдые элсүүлдэгүй юм гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй. hүүлэй хоёр жэлэй туршада районой ажалша коллективүүдэй зуу гаран патриотическа үүсхэлнүүд мүндэлжэ, олонхиинь КПСС-эй райкомой бюро, арадай депутадуудай райсоведэй гүйсэдком hайшаагаад, дүй дүршэл, ажалайнь түрүү [...]нуудые үргэнөөр [...] гэжэ зүүршэлhэн байна.

Илалтын 40 жэлэй [...] дашарамдуулан, Онохойн модоной комбинадай И. [...]нецовой, Б. А. [...] А. Р. Михальченкын, [...] Мороковой, Ивановой, [...] совэй толгойлдог түрүү [...] бригадануудай үүсхэл [...] район соо бэшэ, харин республикада hайшаа[...] байгаа гэжэ тэмдэглэ[...] рүүшүүлэй тоодо энэ [...] лыень дэмжэhэн Шэнэ[...] нэй гол заводой М. Г. [...] ловой бригада дурас[...] ойн хүндэлэлдэ бүрид[...] дай алдарта хүбүүн, [...] скэ Союзай Герой Ил[...] сильевич Балдыновые [...] дынгаа бүридэлдэ ор[...] үдэр бүриингөө норм[...] до үлүүлэн дүүргэж[...] нэй нэрээр Эб найра[...] совет жасада 658 [...] оруулhан байха юм.

Партиин XXVII съезд[...] тамжада зорюулан, [...] но фабрикын инкубаци[...] хэй хүдэлмэрилэгшэд, [...] съездэ —27 габшагай [...] гэhэн уряатай үүсхэл [...] hан байна. Энэ уряа[...] ной ажалшадай дунда [...] наар дэмжэгдэжэ, [...] урдахи социалис мү[...] нэй эршэ дэлисые у[...] гэдхөө hэн. «Татарски[...] уурхайн управлениин, [...] хойн совхозой, бусад [...] приятинуудай ажалш[...] хэлшэдэй жэшээе д[...] байгаа.

«Вперед» газетын [...] мүрысөөнэй дүнгүүд[...] гэрүүлхэ талаар ехэ [...] ри ябуулдаг. Газетын [...] hанууд дээрэ районе[...] лишадай, hү hаалиин [...] комплекснуудай соци[...] рысөөнэй дүнгүүд hар[...] толилогдодог. Тарилг[...] жээл бэлэдхэлгын, ур[...] ряалгын хүдэлмэрин[...] дэ оньhожоруулагдам[...] гада, звенонуудай [...] дүнгүүд арбан хоног[...] удаа гарадаг. Модо [...] хэлгын, модо хэм[...] тайрадаг бригадануу[...] адуулагшадай мүрысөө[...] гүүд кварталдаа нэгэ [...] тунхаглагдадаг гуримт[...] циалис мүрысөөндэ [...] шын үгэ» гэhэн ник[...] шаг нээгдэнхэй.

КПСС-эй XXVII съезд[...] циалис мүрысөө [...] шэдэй үмэнэ шэнэ [...] дые табяа, Юундэб [...] тэрэниие эмхидхэ[...] шаалтадай зүгhөө [...] дэ хандаха ябадал [...] ха юм. Иимэ ушар[...] эбсэхээ болижо, [...] партийна организаци [...] хоёрдохи табан жэл[...] алис мүрысөөнэй үр[...] саашадань дээшэлүүл[...] лаар горитой хүдэлм[...] гэхэ зорилготой. Тии[...] мүрысөөнэй дүнгүү[...] мэдээсэхэ ябадалые [...] жаруулха хэрэгтэй [...]

М. ХИТ[...],
КПСС-эй Загарайн районой [...] инстр[...]

Гол hалбаринай

ХОНИН АЖАЛ

УРДАНАЙХИhАА УРАГШАТАЙ

Түрэл партиингаа ээлжээтэ XXVII съездын болоhон энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриhөө 100 хурьга абажа түлжүүлхэ гэhэн тон харюусалгатай зорилго районой олохон хонишод урдаа табинхай.

hүүлэй мэдээгээр эндэхи колхоз, совхозуудта абтахаар хүлеэгдэhэн түлэйнь 85—90 процент абтаад байна. Район соогоо даб дээрэ Оборой совхоз эгээл олон хурьга абаа гэхэ гү, али хамта 9500 шахуу хонидые түрүүлээд, түлнүүдыень гарза хоролтогүй томо олгоно. Совхозой хонишод зэсгэн Москва хотодо байhан ажахынгаа директор, КПСС-эй XXVII съездын делегат С. М. Филипповтэ энээн тухайгаа телеграмма эльгээhэн.

Тэрэшэлэн Ториин, Алцагай, «Заречный» совхозуудта, Ленинэй, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ, «Мир» колхозуудта хонидой түл абалга муу бэшээр ябуулагдана. Эдэ ажахынуудта зуун эхэ хонин бүриhөө дунда зэргээр 80-hаа бэшэ хурьгад даб дээрэ түлжүүлэгдэнэ. Хурьга абалгын харюусалгатай хаhа яhала амжалтатайгаар үргэлжэлүүлэгдэжэ байна.

Байгша ондо Зэдын районой энэ шухала кампани эмхитэйгээр, hайн бэлэдхэлтэйгээршье эхилэгдэжэ, хэзээ хэзээнэйхиhээ нэгэ жэгдээр түл бтажа байнхай гэжэ тэмдэглэхээр. Энэ ушарта урид шаан бэелүүлэгдэhэн олон тоото хэмжээ ябуулганууд hайн үрөө үзүүлээ гээшэ. Үнгэрэн зун-намар ажахынуудта ёhэ тэжээл үбэлжэлгын үедэ үйсэд хүрэхөөр бэлэдхэгдээ hэн. Жэшээнь, байгша оной нэгэн 1-нэй байдалаар нёонгоо ондо жэлэйхитэй сасуулбал, ажахынууд 66 процентээр ехэ үбhэ тэжээлтэй байгаа. Малай условно толгой бүхэндэ 10,1 центнер тэжээлэй единицэ хүртэнэ. 1985 ондо тэрэнь оройдоол 5,9 центнер байhан юм. Ажахын тоосооно, хамтын подрядта оруулагдаhан хонишодой бригаданууд даалгагдаhан газар дээрэhээ түсэбhөө гадуур үбhэ тэжээл ноосолжо шадаа. Баян ургаса абахын тула хонишод газарай үрэжэл hайжаруулдаг, Дугжин нютагай отарын ахалагша хонишон В. Г. Гуржапов 75 гектар сабшалангhаа 2 мянга гаран центнер үбhэ hурилоо. Энэ хэрэгтэнь хүгэвод Б. С. Шарапов ехэ туhа хүргөө. Тиимэhээ мүнөө хурьгалhан эхэ хонидто, түлнүүдтэнь hайн шанартай зөөлэн үбhэн үгтэнэ. hүрэгые зүбөөр хооллуулха аргатай байна бшуу. Мүн хони, хурьгадта загаhанай тоhон, микро болон макро бодосуудтай лепёшхо, витаминтай ногооной гурил, бүрдууг, талха таряанай зүйлнүүдтэй холигдоhон hолоомон үгтэдэг. Хонид үдэрэй хоёр дахин бүлеэн уhаар ундалуулагдана.

Хонидой түрэжэ эхилхэ хаhаhаа холо урдуур хурьга абаха хүнүүд томилогдоо hэн. Гол түлэб нэдондо жэлдэ хурьгашадаар хүдэлhэн хүнүүд эльгээгдээ. Түсхайлбал, «Мир» колхозой Дамбын Хүндэы гэжэ нютагта байрладаг Б. Т. Сукуевай отарада С. Б. Банзаракцаева 5 жэлэй туршада хурьга абалсаhа. Бусад туhалагшадынь ахалагша хонишоной өөрынь түрэлхид, үхибүүд юм. Эндэхи С. Х. Цыденжаповай отарада тэрэнэй хани нүхэр Бубэй Дондоковна, Жамсаран хүбүүниинь Евдокия hамгантаяа хүдэлдэг. Мүн XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Ангархай нютагта үбэлжөөнтэй хонишон И. Т. Григорьевойдо М. В. Калмыкова, Г. И. Лапин, В. Т. Григорьев гэгшэд баhал олон жэлдэ хурьга абалсана.

Эндэхи зарим ажахынуудта бүри үнинэй, хэдэн жэлэй туршада тусгаар үргэгдэhэн шалатай таhалганууд соо нарай хурьгад түлжүүлэгдэдэг байгаа. Тус түхеэрэлгые нютагайхид хурьгадай «саха» гэжэ нэрлэдэг болонхой. Энэ жэлдэ ажахынууд бүхэн 4—6 отаранuудта шэнэ таhалганууд дые түхеэрээ. Тээд тэдэнь эхэ хонидой байрануудай нэгэ ханада няагдажа, тон набтараар тодхогдоhон дээрэhээ хүйтэн, дороhоо ехэ шиигтэй байшоо. Илангаяа шулуун ханатай байра соо тиимэ юумэ хэхэдэ бүришье таарамжагүй байна. «Мир», Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд үргэгдэhэн шалатай таhалгануудые түхеэрхэ хэрэгтэ ёhо тэдысэ, хайша хэрэгээр хандаа гэхээр.

Хонишодойнгоо алдар солые ерьбадхаха, тэдэнэй ажаhуудалые hайжаруулха, тэдэндэ урматай зоригтойгоор ажаллаха эрхэ байдал бии болгохо тушаа хэмжээнүүд эндэ яhала абтана. Мүнөө дээрээ табан ажахынуудай хонишодой гэр байрануудта газаар хүдэлгэгдэдэг плитанууд тодхогдоо. Бусадтань «Тайга» түхэлэй электроплиткэнүүд, термосүүд табигданхай. Хонидой байра соо hүниин сагта ажаллагшадай ойро зуура амарха таhагууд түхеэрэгдэнхэй. Илангаяа хонишодые комплексно аргаар хангалгада ехэ анхарал хандуулагдана. Долоон хоногто нэгэ дахин худалдаа наймаанай, медицинын, соёлой хүдэлмэрилэгшэд хонишодто айлшаладаг.

Арбан хоёрдохи түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Зэдын районой ажахынууд бүхы 134.200 эхэ хонидhоо 111.033 хурьгадые түлжүүлхэ даабаритай гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриhөө 82 хурьга абаха түсэбтэй. Гэбэшье олон хи түрүү бригаданууд хонин бүхэнhөө хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүхэнhөө 3,3—3,5 килограмм ноохо хайшалха, хурьган бүхэниие 21 килограммhаа доошо бэшэ шэгнүүртэйгээр эхэhээнь hалгааха, hүрэгөө үхэл гарзада оруулхагүй гэhэн дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые абанхай.

Ш. БАКШЕЕВ,
манай корр.

КОММУНИСТ ТУХАЙ хөөрөөн

ХҮНГЭН ЮУМЭ БЭДЭРДЭГГҮЙ

ХҮНЭЙ шэнжэ шанарые ажалаарнь, тэрээндэ хандасаарнь сэгнэдэг гээшэ. Абьяаста ажал хүнэй шэмэглэл болодог, зол жаргал асардаг шуу. Коммунист Алексей Дмитриевич Жулябин эгээл иимэ хүнүүдэй нэгэн юм. Тэрэ ямаршье хүдэлмэри хэхэдээ, жэншэдгүйгөөр бүтээдэг, заатал hаа hайнаар дүүргэхэ гэжэ гүн сэдьхэлhээ оролдодог ёhо гуримтай.

Коммунистын дүүргэхэ уялганууд, тэрэнэй эрхэ КПСС-эй XXVII съездын баталан абтаhан партиин Устав соо тодорхойгоор бэшэгдэнхэй. Алексей Дмитриевич партиин Уставай эрилтэнүүдые арюун сэбэрээр, үнэн сэхээр дүүргэжэ ябадаг хүдэлмэришэн гэжэ хэлэхэ байнаб.

А. Д. Жулябин 1966 ондо Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинатда хүдэлжэ эхилээ hэн. Тэрэ гэhээр хорин жэл үнгэрбэ. Ажалша бэрхэ, абьяас эрмэлзэлтэй коммунистын гол ажалынь хадаа ТЭС-эй ахалагша содовщик гэhэн мэргэжэл юм. Гэбэшье ямаршье хүдэлмэри адли тэгшэ хэжэ шадаха, хаана ямар нэгэн таhалдалай үзэгдөө хада, хэн нэгэнэй хүдэлмэридөө гаража шадаагүй хада дурадхаhан лэ газартань Алексей Дмитриевич дары ошожо хүдэлдэг шуу. hайндэрэй үедэ дежурлахыень гуйбал, арсажа гү, али энэ тэрэ шалтаг дурдажа огто шададаггүй.

ТЭС-эй барилга-хабсаралгын хүдэлмэридэ габшагайгаар хүдэлhэн, ашаглалгада тушаалсаhан, түрүүшын киловатт-час электрын элшэ үйлэдбэрилгэдэ хабаадалсаhан габьяатай. Иимэ нэтэрүү, габшагай, бүтээсэ ехэтэй, эрхим шанартай хүдэлмэриин түлөө А. Д. Жулябин Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаhан байна. Гадна тэрэнэй ниитын эдэбхитэй ажал ябуулгые магтангүй аргагүй. Арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүн, политинформатор байhан эдэбхитэй КПСС-эй гэшүүниие ТЭС-эй коммунистнууд нёдондо партийна организациингаа секретаряар hунгаа hэн. Энэ ехэ харюусалгатай партийна даабаритай болоhоншье hаа, урданайхи шэнги политинформаторай хүндэтэ уялгые дүүргэhээр.

Сугтаа хүдэлдэг хүнүүдтэ шанга эрилтэтэйгээр хандадаг, үгээ дуулгасатай байхын түлөө өөрөө олон юумэ мэдэхэ, алибаа асуудалда түдэгэсэнгүй харюусаха, бүтээсэ ехэтэйгээр, эрхим шанартайгаар ажаллаха гэжэ саг үргэлжын оролдолго гаргажа ябадагынь олондо hургаал болодог гээшэ.

Мүнөө коммунист бүхэн, хүн бүхэн КПСС-эй XXVII съезд дээрэ Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр М. С. Горбачевой хэhэн Политическэ элидхэлэй, съездын программна документүүдэй гүнзэгы удхатай танилсажа, шудалжа байна. Коммунист Алексей Дмитриевич Жулябин илангаяа КПСС-эй Устав соо тодорхойлогдоhон, шэнэ удхаар нэбтэрhэн коммунистын дүүргэхэ уялгануудые дахин дахин дабтана, бүри гүнзэгыгөөр шудална, бүхөөр толгойдоо хадуухые хүсэнэ. Иимэл шанга эрилтэ мүнөө табигдана ха юм даа.

М. СУТУРИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунист А. Д. Жулябин.

Авторай фото.

БАМ-hаа мэдээсэнэ

ЭРХИМЛЭЖЭ ЯБАhААР

Ленинскэ комсомолой шангай лауреат Н. М. Копелевой хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив БАМ-ай барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, тон ехэ хэмжээнэй ажал хүдэлмэри хээ, хэнэшье. Трактор, машинануудаа, экскаватор болон бульдозернуудаа эдэнэр 2—3 халаанай туршада ашаглажа, ажалай бүтээсые эридээр дээшэлүүлжэ, олоной дундаhаа онсо шалгарhан лэ байдаг. Н. М. Копелевой хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари 4 жэлэй туршада дүүргэжэ, КПСС-эй XXVII съездые ажалай амжалтатайгаар угтаа бэлэй.

Энэ түрүү бригадын коллектив байгша оной түрүүшын кварталай туршада 160 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаряа 210 мянганда хүргэжэ, Ажалай Улаан Тугай орденто «Запбам[...] механизация» трестын [...] дэлмэришэдэй дунда [...] hэн мүрысөөндэ илаг[...] гэн шангаар урмашуу[...].

— Минии хүтэлб[...] бригадын гэшүүд [...] тоосооной гуримаар [...] 1979 онhоо хойшо [...] Жолоошод, экскавато[...] шинистнүүд дундаа [...] холбоо барисаатайгаа[...] бэедээ туhалалсан [...] жа, hайн үрэ дүн[...] Бригадымнай булта [...] шүүн үдэр бүриин[...] бари 15—20 процен[...] үлүүлhэн байдаг. «Н[...] бултанай, булта — [...] түлөө гэhэн уряа д[...] дэлhэн дээрэhээ [...] үлүүлнэбди, БАМ-ай [...]га түргэнөөр, эрхим [...] тайгаар хэхэ хэрэгт[...] таяа оруулалсанабди, [...] бригадир Н. М. Копел[...]лэнэ. Оньhожоруул[...] 161-дэхи колонны[...] хүдэлмэришэн Н. М. [...]левой бригада үшөө [...] үрэ дүн түйлахын түл[...] сэжэ ябаhаар.

ОНЬhОН ТЕХНИКЭ АШАГЛ[...]

Тоннельнэ 16-дахи отрядай хүдэлмэришэд Байгалай хойто эрьедэ 5 километр утэ 4 тоннель барижа, хараалагдаhан болзорhоонь урид ашаглалгада тушааха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг бэлэй. Отрядай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд, алба хаагшад шэнэ онол арга, оньhон техникэ тоннелиин барилгада амжалтатайгаар хэрэглэдэг юм.

Отрядай хүдэлмэришэд арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари 3 жэл 6 hарын туршада дүүргээ бэлэй. Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Байгалай эрьеын тоннельнүүдэй барилга сум[...] дүүргэжэ, эрхим [...] гаар ашаглалгада [...] гэhэн уялга тоннельн[...] хи отрядай коллекти[...] унаhан малгайгаа [...] лоогүйгөөр ажаллана, [...] оной нэгэдэхи кварт[...] бариhаа гадуур 120 [...] түхэригэй барилга [...]

— Байгша оной [...] hарада дүрбэн [...] дые бултыень [...] тушаахаар шиидэнхэй[...] дэлмэришэднай үгэдэ[...] хэ дүүрэн аргагү[...] тоннельнэ 16-дахи [...] начальник А. И. Подл[...] дүүлнэ.

К. ЭР[...]

Мүнөөдэр—Радиогой үдэр, хэлхээ холбооной бүхы һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэр

…ҮГЖӨӨХЭ, АШАГЛАХА

[illegible]

…бригаданууд, почтальонууд Г. И. Попова, Ю. А. Зангеева гэгшэд харюусалга ехэтэйгээр бүхы даабаринуудаа дүүргэдэг заншалтай. Гусиноозерск хотын Т. П. Мунгаловагай, Селенгинск һууринай К. И. Григорьевагай үдэридадаг бригаданууд захилшадай дунда хүндэтэй болоһоор үнинэй.

Гэбэшье газетэ, журналнуу- [illegible] …сэнүүдые алмалта, арьбалалтын, ажалай, үйлэдбэриин журам шангадхалгын ашаар хэлхээ холбооной бүхы һалбаринуудые шууд сэхээр хүгжөөлгэ түйлагдаха ёһотой.

В. ОЧИРОВ,
республикын хэлхээ холбооной үйлэдбэриин техническэ управлениин начальник.

ПАРТИ БА АРАДАЙ ХҮСЭТЭ ЗЭБСЭГ

[illegible]

…рэглэхын тула оролдосотойгоор хүдэлбэ. Тиигэжэ радиогой шухала һалбаринуудай нэгэн болохо Эсэгэ ороной телевидениин эхин табигдаа һэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай һүүлээр манай орон дотор тэрэ илангаяа үргэнөөр хүгжөөгдэһэн байгаа.

Манай үе сагта радио болон телевизоргүй айл бүлые олохо гээшэ хүндэ хүшэр хэрэг болонхой. Мандан гараһан шэнэ үдэр бүхэн орон доторнай радиогой уянгата һайхан дохёо хүгжэмөөр захалдаг.

«Мүнөө үеын техническэ хэмжээгээр далижажа, телевидени болон радио манайда хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэжэ байна. Мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараадаг хэрэгсэлнүүд боложо, хүн зоной ажабайдалда батаар тэдэ нэбтэрээ. Тиихэдээ манай сэдьхэл бодолой баялигуудые хүгжөөн батадхана» — гэжэ КПСС-эй XXVII съездэдэ партиин Центральна Комитедэй хэһэн Политическэ элидхэл соо тэмдэглэгдээ һэн.

Манай республика дотор радио-дамжуулга болон телевидени үргэнөөр хүгжөөгдэжэ байна. Энэ жэлэй Радиогой үдэр Буряадай радиогой, телевидениин ба хэлхээ холбооной бүхы һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ дабхар һайндэр болоно гэжэ мүнөөдэр мэргэжэлэйнгээ һайндэртэ хэлэхэ эрхэтэйбди.

55 жэлэй урда тээ Буряад ороной түүхэдэ түрүүшынхиэ республикын радиогой дохёонууд соностоһон, 25 жэлэй урда тээ телевизорэй сэнхир экран ялараһан байха юм. Радиогой, удаань телевидениин бии бололго, манай республикын ниитэ-политическэ ба соёлой ажабайдалда айхабтар ехэ үйлэ хэрэгүүд болоо һэн.

Республикын радио-дамжуулгын хүдэлжэ эхилһэн түрүүшын жэлнүүдтэ тэрэнэй дохёос Буряад ороной бүхы газар нютагуудта ажаһуудаг хүн зон шагнажа шададаггүй бэлэй. Партиин Буряадай областной комитедэй, республикын правительствын эдэбхитэй ажал ябуулгын ашаар лэ бүхы һуурин тосхонуудта радио нэбтэрүүлэгдэһэн юм. Тиигэжэ хото городуудай, хүдэлмэришэнэй һуурин тосхонуудай хүн зон, холын мал ажалай гүүртэнүүд, отарануудта, ангуушадай үбэлжөөнүүдтэ, загаһашадай отогуудта, геологическа экспедицинүүдтэ, шэнэ барилганууд дээрэ ажаһуугшад гансал Буряадай радио-дамжуулгые бэшэ, харин Москваһаа хэгдэһэн дамжуулгануудые шагнаха аргатай болоһон байгаа.

Мүнөө үедэ Буряад орондо 300 мянга гаран радиоточко хүдэлдэг. Олонхи айлнуудта [illegible] …бэй телевидениин дамжуулганууд Буряад орондо хэгдэжэ эхилээ һэн.

80-дахи онуудта телевидениие хүгжөөлгэдэ илангаяа горитой амжалтанууд түйлагдаа. 1981—1983 онуудта Улаан-Үдын теле-түб һэльбэгдэн шэнэлэгдэжэ, үнгэтэ дамжуулга хэхэ аргатай болоһон байгаа.

Эдэ жэлнүүдтэ республикын телевизор харагшад Түбэй телевидениин үнгэтэ дамжуулгын хоёр программа хараха арга боломжо абаһан байгаа. Сүүдхэдээ хоёр программаар дүн хамта 30-аад часай дамжуулга хэгдэдэг, тэдэнэй хоёр час шахуунь Улаан-Үдын студиин дамжуулганууд болоно.

Республика дотор радио-дамжуулга болон телевидениин хүгжөөгдэхэтэй хамта, областной партийна организациин, гүрэнэй засагай зурганууднай найдамтай туһалагша болохо, мэргэжэлтэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив ургаһан байгаа. Тэдэнэр социально-экономическа гол шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ горитой ехэ туһа хүргэдэг.

Редакторско - режиссерско болон инженерно-техническэ бүридэлэй кадрнуудай тогтууритай һайнаар хүдэлдэгынь түйлагдаһан амжалтануудай гол эшэ үндэһэн болоно. Комитедэй хүдэлмэрилэгшэдэй хахад шахуу хубинь арба гаран жэлэй хугасаа соо ажаллаһан хүнүүд болоно, тэдэнэй дунда Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ба ажалай ветеранууд олон.

Радиогой ниитэ-политическэ дамжуулгын ахамад редактор, дайнай ветеран Е. Н. Митахинов, телевидениин ниитэ-политическэ дамжуулгын ахамад редактор, ажалай ветеран Ф. Т. Перелыгин, уран һайханай ахамад редактор С. А. Смирнова гэгшэд эгээл үнинэй хүдэлмэрилэгшэдэй тоодо ороно.

Ахалагша редакторнууд И. В. Балкова, М. Х. Хандажапов, редакторнууд С. В. Тюлюкин, Н. И. Макаров болон бусад комитедэй мэдээсэлэй редакцинуудта олон жэлдэ үрэ түгэсөөр хүдэлжэ байнхай.

Радио болон телевидениин пропагандын редакцинуудта ахалагша редакторнууд В. Л. Николайчук, М. Н. Яковлев, Г. Г. Олейникова, Э. Д. Намсараева болон бусадай ажал ябуулгын тематическа шэглэл элдэб янза байһанаараа шалгардаг юм. Эдэ редакцинууд марксизм болон ленинизмын теоретическэ асуудалнуудые, парти, правительствын политическэ зорилгонуудые, мүн тодорхой асуудалнуудые шиидхэлгэдэ партийна, совет, мүн профсоюзай эмхинүүдэй [illegible]

…ажал ябуулгые үргэнөөр харуулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Ахалагша редакторнууд З. А. Тэлин, А. П. Перелыгин, редактор Т. А. Бычковская болон бусадай дамжуулганууд һонирхолтой, гүнзэгы удхатай байһанаараа шалгардаг юм.

Ахалагша редакторнууд А. Д. Бадаев, Д. С. Самбоцыренов, В. С. Погодаева, редакторнууд Э. Л. Родионова, О. Я. Кожевникова, мүн бусадай бэлдэһэн дамжуулганууд радио шагнагшадай, телевизор харагшадай дура сэдьхэлые татадаг байна. Тэдэнэр хүдэлмэридөө уран һайханай бүлгэмдэ хабаадагшадта, литература, искусствын ажал ябуулагшадта үргэнөөр түшэглэнэ.

Ургажа ябаа залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ горитой ехэ анхарал хандуулагдадаг. Энэ талаар ахалагша редактор В. В. Измайлов, редакторнууд Н. В. Фуркало, Д. М. Михайлова, З. Н. Коногорова, Т. И. Каширина гэгшэдые дурдалтай.

Телевидени болон радиогой ажал ябуулга режиссернууд, кино болон телеоператорнууд, абяа буулгадаг режиссернууд болон инженерно-техническэ бусад мэргэжэлтэд гүйгөөр амжалта түйлажа шадахагүйнь лабтай.

Телевидениин ахамад режиссер В. П. Коренев, радиостудиин ахалагша режиссер Н. И. Суняйкина, режиссернууд Р. Н. Сизых, С. К. Языков, Н. Д. Давыдова, Г. А. Манжеева, И. Е. Миронов, Н. С. Цыбжитова, абяа буулгадаг режиссернууд Г. Н. Булдаева, О. Я. Ершова, Ц. Ц. Цыдендамбаев, кинооператорнууд В. С. Шитиков, А. В. Мисников, телеоператор К. В. Тэненбау мүн бусад телевизионно радиогой программануудые зохёон байгуулгада горитой хубитаяа оруулдаг байна. Радиотелевизионно түбэй ахамад инженер Г. Н. Турлай, телевидениин цехэй начальник В. В. Абросимов, радиоцехэй начальник Л. П. Иванов, халаанай начальник И. Б. Прокопчик, ахалагша инженер Э. П. Шулунова болон бусад эдэ бүхы дамжуулгануудые һайн шанартайгаар хэхын тула ехэ оролдолго гаргадаг.

Гэхэтэй хамта манай Буряадай радио болон телевидениин ажал ябуулгада горитой дутуу дунданууд ушаржа байна гэжэ тэмдэглэлтэй. Дамжуулгануудай жанр нэгэ янза байхаһаа гадна, һонирхолтой бэдэрэлгэнүүд хэгдэнэгүй.

Саашадаа бидэ эрдэм, техникын дэбжэлтын үндэһөөр үйлэдбэриие шэнэдхэн хубилгалгада, түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлгэдэ, бүхэсоюзна барилгануудта, тобшолбол, социально-экономическа гол зорилгонуудые шиидхэлгэдэ анхаралаа ехээр хандуулжа, программануудайнгаа удха шанарые улам дээшэлүүлхэ ёһотойбди. Агропромышленно комплексын ажал ябуулгын асуудалнуудые, хүдөө ажахын үйлэдбэриие эршэмтэйгээр хүгжөөлгые үргэнөөр харуулха талаар хүдэлмэреэ улам эршэдхэхэ шухала.

Юрэдөө, Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой хүдэлмэрилэгшэд мэргэжэлтэ һайндэреэ тэмдэглэхэдээ, олониитэдэ мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараалгын хэрэгсэлнүүдэй урдаа табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ зохёохы ажал ябуулгаяа, бүхы хүсэ шадалаа, эршэ зоригоо элсүүлхэ юм гэжэ этигэн найдажа байһанаа мэдүүлнэбди.

А. СЕРЕБРЯКОВ,
Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой түрүүлэгшэ.

ЗАВОДОЙ РАДИО ДАМЖУУЛНА

Свердловскын промышленна бүхы предприятинуудта радио үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Уралэлектротяжмаш» үйлэдбэриин нэгэдэлдэ эндэхи радиогоор ажалай түрүү арганууд, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай материалнууд дамжуулагдажа байдаг. Заводой радиостудида хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ходо уригдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ээлжээтэ радио-дамжуулгада бэлэдхэл дүүрэбэ. «Уралэлектротяжмаш» нэгэдэлэй токарьнуудай Ленинэй орденто бригадир, ажалай ветеран коммунист В. П. Брезгунов, заводой радиогой диктор, заводой управлениин комсомольско организациин секретарь О. А. Туголукова, звукооператор Л. Е. Кадникова (наада таладань) арбан хоёрдохи табан жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэнэй дүүргэхэ үүргэ тухай дамжуулга хэхээр бэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

…ГА ОНЬҺОЖОРУУЛГА ХЭРЭГТЭЙ

…болон правительствын… [illegible] …хүнүүдэй бэеын… [illegible] …хэрэгтэ айхарал оролдолго …гээшэ. Элүүрые …и зургаануудай …техническэ баазые …улам хүгжөөн… мүнөө …аппаратура… …домоор гүйсэд …талаар ехэ …КПСС-эй Программын шэнэ найруулга …ашаглагданхай. …гэшэнһөө һэргы… …орино үрэ ехэ… …илангаяа эхэ… [illegible]

…түйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, түрүү дүй дүршэлдэ түшэглэн, урдаа табигдаһан ехэ зорилгонуудые ёһотоор бэелүүлхын түлөө тэмсэнэ. Энэ талаар манай район доторшье бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Теэд районой түбэй больница, поликлиникэ болон аптекэнүүдэй байранууд хуушараа, мүнөө сагай эрилтэдэ харюусанагүй. Тэрээнһээ уламжалан, хүн зондо мэргэжэлэй талаар үндэр хэмжээндэ хүрэмөөр туһаламжа үзүүлхэнь тон бэрхэтэй болонхой. Ушар иимэһээ мүнөө байгаа больницые һэльбэн шэнэлхэ, үргэдхэхэ, элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудай байра байдалые бүри һайжаруулха хэрэг манай орон дотор бодотоор бэелүүлэгдэжэ байнхай.

Манай ороной медицинскэ албан эрдэм, техникын шэнэ… [illegible] …нуудай шэнэ байрануудые бариха асуудал хамаһаа түрүүн гараад байна.

КПСС-эй Программын шэнэ найруулгатай, ороной экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдтэй гүнзэгыгөөр танилсаад байхада, эдэ шухала документнүүд соо медицинэ тухай ехээр хэлэгдэһэн байна.

Медицинскэ сестранууд болон фельдшернүүдэй салин хүлһые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулхаар болоо. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй хүнгэн бэшэ хүдэлмэриһөө врачнуудай ажалай эсэсэй үрэ дүнгүүд сэхэ дулдыдадаг байна бшуу.

Түрэл Коммунис партиингаа XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хам оролсоһон манай больницын коллектив районойнгоо хүн зоной бэеын элүүрые хамгаалгые дээдэ хэмжээндэ гаргахын тула үдэр бүри оролдоно.

Г. САМБАТОВ,
Хоринин районууд хоорондын травматологическа отделениие даагша.

…УУГШАДАЙ ДУРА ЗОРИГТО

…инэдай барилга… управлениин хү… Захаамин хотын …бэлэг бэлдэбэ. Ленинэй нэрэм… …ажаһуугша… …олон тоо… …хүдэлмэрилхэ шэнэ байшан ашаглалгада тушаагаа. Һаруул ехэ сонхонуудтай, газаа талаһаань уран гоёор шэмэглэгдэһэн байшангые бодхоохо ажалда Н. Н. Казанцев, С. М. Климов гэгшэдэй хүтэлбэридэг бригаданууд хабаадаһан байна.

Эндэ фотографиин, час, гутал болон радио, телевизор заһабарилгын мастерскойнууд, парикмахерска, управлениин хүтэлбэри оршохо юм. Мүнөө үедэ цехүүд дотор шэнэ түхеэрэлгэнүүдые хабсаргаха хүдэлмэри түгэсэхэ дүтэлөө.

О. БАТУЕВА.

ТАСС ХИЛЫН СААНАҺАА

БҮХЭДЭЛХЭЙН АССАМБЛЕЙН 39-дэхи СЕССИ

ЖЕНЕВЭ. Элүүрые хамгаалгын бүхэдэлхэйн ассамблейн 39-дэхи сесси майн 5-да Нацинуудай ордон соо нээгдэбэ. Дэлхэйн 166 ороной делегацинууд, тэрэ тоодо СССР-эй элүүрые хамгаалгын министр С. П. Буренков түрүүтэй совет делегаци сессиин хүдэлмэридэ хабаадана. 1984—1985 онуудта ВОЗ-ой бэелүүлһэн хүдэлмэри тухай Элүүрые хамгаалгын бүхэдэлхэйн эмхиин (ВОЗ) генеральна директорэй ба гүйсэдхэхэ комитедэй тоосоото элидхэлые ассамблейдэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэхэ байна. «Медико-санитарна түрүүшын ээлжээнэй туһаламжа үзүүлхэ национальна программануудые бэелүүлгын үедэ бүгэдэнэй элүүрые хамгаалха гэһэн зорилгоёо бэелүүлхэ тухай» асуудалда онсо анхарал хандуулагдаха юм.

АМЕРИКАН БОЛОН СОВЕТ ВЕТЕРАНУУДАЙ УУЛЗАЛГА

ВАШИНГТОН. Эльбэ мүрэнэй эрье дээрэ болоһон дурасхаалта уулзалгада хабаадагшад — совет болон американ сэрэгшэд Александр Сильвашко болон Билл Робертсоной солдат ёһоор бахим шангаар тэбэрилдэжэ байһые харуулһан зураг Америкын «Лайф» журналай 1945 оной номерой хабтаһан дээрэ барлагдаа һэн.

Үнгэрэгшэ вторнигто хуушанай фото-зураг дахинаа һэргээгдэһэндэл болобо. Һаншагаа сайбашье, согтой хүхюунүүд А. Сильвашко болон Б. Робертсон дахинаа уулзажа, хани ёһоор тэбэрилдэн таалалдаһан байгаа. Энэ удаа уулзалга Америкын нииислэл хотодо болоо.

Хажуудань далбан намилзажа байһан совет болон американ тугуудай дэргэдэ нютагай эхин һургуулинуудай хоор «Хододоо наран мандаг лэ!» гэһэн дуүе ород хэлэн дээрэ гүйсэдхэбэ. «Айлшалан морилогты, ветеранууд!» гэжэ хоёр хэлэн дээрэ бэшэгдээтэй плакадуудые үхибүүд барижа ябаа. Урда тээнь Кливленд, Детройт, Чикаго, Даллас болон бусад хотонуудта хүрэһэн совет делегацине США-гай нииислэл хотын мэрэй хубиин түлөөлэгшэ К. Смит амаршалхадаа, дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ хамтаран нэгэдэжэ, хархис дайсание бута сохихо арга манай хоёр орондо олгоһон хани нүхэсэлые американ арад һайшаан дэмжэдэг гээ.

НДПА-гай ЦК-гай ПЛЕНУМ

КАБУЛ. Афганистанай Арадай-демократическа партиин Центральна Комитедэй 18-дахи пленум 1986 оной майн 4-дэ боложо, эмхидхэлэй асуудалнуудые хаража үзээбэ.

Бэеынь муудаһанһаа уламжалан, тэрэниие НДПА-гай ЦК-гай Генеральна секретариин уялгануудһаа сүлөөлхэ тухай Бабрак Кармалиин гүйлтые пленум хангаа. НДПА-гай ЦК-гай Генеральна секретариин тушаалда олон жэл соо хүдэлһэнэйнь түлөө, Апрелиин революциин хэрэгтэ хубитаяа оруулһанайнь түлөө НДПА-гай ЦК-гай пленум нүхэр Бабрак Кармальда баяр баясхалан хүргөөд. НДПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Афганистанай Демократическа Республикын Революционно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын ажал ябуулгада амжал[illegible] …ынь хүсэбэ.

КОНТАДОРСКО БҮЛЭГЭЙ ЗҮБЛӨӨН

ПАНАМА. Контадорско бүлэгэй гэшүүн-оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Түбэй Америкэдэ амгалан тайбан байдал хангаха, харилсаа холбоо тогтоохо тухай актада июниин 6-да гар табилгада ямар бэлэдхэлэй хэгдэжэ байһан тухай асуудал тэрээн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. «Амгалан тайбан байдалай актын» гүйсэд хэлсэгдээгүй үлэһэн зүйлнүүдые хаража үзэхын тула Контадорско бүлэгэй оронуудай болон Түбэй Америкын гүрэнүүдэй бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэдэй уулзалгые майн 16—18-да Панамада үнгэргэхэ шиидхэбэри абтаба.

Никарагуада эсэргүүгээр США-гай захиргаанай зүгһөө зэбсэгжүүлэгдэдэг, тэдхэгдэдэг хүлһэншэдэй, бандануудай харата ябуулгануудһаа уламжалан тохёолдоһон түгшүүрилтэ байдалые зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ байна.

Энэ бүлэг бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй байлгын гол ёһые сахижа, гүрэнүүдэй газар дайдын бүрин бүтэн байлгые, арадуудай өөһэдөө өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхые хүндэлжэ, ажал ябуулгаяа эрхилхые оролдодог байна гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад журналистнуудтай хөөрэлдэхэдөө тэмдэглээ.

УЛАСХООРОНДЫН ПРОФСОЮЗАЙ СЕМИНАР

ХАНОЙ. Ази-Номгон далайн оршондохи оронуудай профсоюзуудай уласхоорондын семинар эб найрамдалай түлөө, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной түлөө тэмсэлдэ профсоюзуудай бэелүүлхэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэбэ. Вьетнамай, Кампучиин, Лаосой, Советскэ Союзай, Австралиин, Таиландын, Филиппинын ба Японой профтүбүүдэй түлөөлэгшэд, мүн Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин делегаци тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

Ази болон Номгон далайн оршондо амгалан тайбан ба аюулгүй байлгын асуудалнуудаар Совет правительствын һаяхан хэһэн мэдүүлгэ семинарта хабаадагшадай анхарал ехээр татана.

Вьетнамай профсоюзуудай федерациин генеральна секретарь Фам Тхе Зует семинарые нээлгэ дээрэ үгэ хэлэхэдээ, мүнөө үеын уласхоорондын байдалай, эб найрамдалай, национальна бэеэ дааһан байдалай, демократиин ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэд болон США түрүүтэй империализмын хүсэнүүдэй хоорондо болоһон орёо шанга тэмсэлээр тодорхойлогдоно гэжэ мэдүүлээ.

МҮНӨӨДЭР—РАДИОГОЙ ҮДЭР, ХЭЛХЭЭ ХОЛБООНОЙ БУХЫ ҺАЛБАРИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҺАЙНДЭР

НАЙДАМТАЙ ХОЛБООН ХЭРЭГТЭЙ

«Арад зоной хэрэглэмжые хангаха талаар хэлхээ холбооной хэдэг хүдэлмэриин хэмжээе 26—28 процентээр ехэ болгохо. Эрдэм, техникын эгээн шэнэ туйлалтануудай һуури дээрэ ороной нэгэдэмэл автомат хэлхээ холбооной сетиие саашадань хүгжөөхэ, найдамтай һайнаар хүдэлгэхэ» гэһэн зорилгонууд хэлхээ холбоошодой урда СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд соо табигдаба бшуу. Энэ талаар хэлхээ холбооной хүдэлмэриие саашадань эршэ түгэсөөр хүгжөөхэ зорилготойбди.

Манай Хурамхаанай районой хэлхээ холбооной узелай коллектив КПСС-эй XXVII съездэ ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаһан юм. Съездын шиидхэлнүүдэй дэлгэрэнги социалис мүрысөөндэ оролсоно, коллективнай үнгэрһэн арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлээ. Туйлаһан амжалтаяа арьбадхан, байгша оной эхинһээ үрэ бүтээсэтэйгээр хүдэлжэ, тарифна олзо оршын талаар нэгэдэхи кварталай түсэб 100,9 процент, продукциин хэмжээнэй талаар даабари 100 процент дүүргэгдэбэ.

Хэлхээ холбооной электрическэ хэрэгсэлнүүдые хүгжөөхэ зорилготойгоор үнгэрһэн табан жэлэй туршада баһа бэшэ юумэн хэгдээ. Жэшээлхэдэ, 1985 ондо телефонно хэлхээ холбооной К-60 түхэлэй автомат түхеэрэлгэ ашаглалгада оруулагдажа, Хурамхаанай абонентнэ бүхы сеть хэрэгжэтэй холбогдобо. Тингэжэ районой түбэй ажалшад республикын район бүхэнэй, мүн Шэтэ, Якутск, Москва, Ленинград, Омск, Томск, Хабаровск городуудай хүн зонтой телефоноор сэхэ хөөрэлдэхэ аргатай болобо ха юм. 2 частотатай полуавтоматическа түхэлэй каналай ашаглалгада тушаагдахада, телефонно станциин хүдэлмэрилэгшэд хүн зониие ороной областной, мүн промышленна томо түбүүдтэй холбожо шадаха болоо юм.

Бархан, Могойто болон һахалида АТСК-50—200 түхэлэй хүдөөгэй телефонно станци хабсаргагдажа, ашаглалгада оруулагдаба. Хурамхаан—Могойто гэһэн участогта телефонно хэлхээ холбоое найдамтай һайнаар, шанартайгаар хангахын тула үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада релейн түхеэрэлгэ тодхоогдоо һэн. Энээнэй ашаар Могойто телефоной хэдэн номер нэмээгдэжэ табигдаа. Элһэн нютагта мүн лэ иимэ түхеэрэлгэ тодхоогдоо юм. Иигэжэ хүдөөгэй ажалшад ороной городуудта байһан түрэлхидтэеэ телефоноор хөөрэлдэхэ аргатай болоо гэшэб.

Городууд хоорондын телефоной хэлхээ холбоое һайжаруулхын, бата найдамтайгаар хангахын тула 4 шэнэ коммутатор үйлэдбэридэ тодхогдоо һэн. Телеграфна станцида нэлһэн шэнэлэлгын хүдэлмэри хэгдэжэ, тональна телеграфнай түхеэрэлгэ табуулагдан табигдаа. Тиигэжэ оронойнай хото, хүдөөгэй ямаршье нютаг хүртэр сэхэ гараха арга олгогдобо.

Радио-дамжуулгын шанар анхан муу һэн. Тиимэһээ шанарынь һайжаруулха зорилготойгоор үнгэрһэн жэлдэ УПВ-1,25 түхэлэй абва шанарые Хурамхаанда, Буландa хадаг түхеэрэлгэ хабсаргажа табигдаа юм.

Хото, хүдөөгэй ажалшадые найдамтай хэлхээ холбооной хангаха, ажалайнь, ажабайдалайнь эрхэ байдалые һайжаруулха талаар партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүд соо онсо анхарал хандуулагдаһан байна. Энэ талаар хэлхээ холбоошод баһа олон хүбитэйхэ оруулалсаха ёһотой. Мүнөө хүдөөгэй хүдэлмэрилэгшэдэй хэрэглэмжэдэ хото хоорондын телефонно хэлхээ холбоо тон заримынхиинда орходоо, гэртээ телефон бүри олоор табигдаад болоо гэжэ тэмдэглэмээр. Гэбэшье гэртээ телефон табюулха захилнууд үшөөл олон байна. Эдэ захилнуудые дүүһан бэелүүлхэ арга болломжо мүнөө дээрээ үгы байна. Тиимэһээ арбан хоёрдохи табан жэлэй түсэбэй ёһоор, зарим телефонно станцинууд үргэдхэгдэхөөр хараалагдаа. 1987 ондо Майск тосхондо 50 телефон, Аргатада—150, Дэрээнэй совхоздо—100, һахалиин, Гааргын совхозуудта 50—50 телефон табигдаха ёһотой болоно.

Ерэхэ жэлһээ районой колхоз, совхозуудта ажахы доторой телефонно хэлхээ холбоо үргэдхэгдэжэ эхилээ. Тиин Аргатада 300 номерой, Гааргын совхоздо, Хурамхаанай леспромхоздо тус тустаа—200, һахалиин совхоздо, «Сельхозтехникын» Могойтын отделенидэ тус тустаа 150 номерой ажахы доторой телефонууд 1987 ондо табигдахаар хараалагданхай. Районой һургуулинуудай, хүүгэдэй, эмнэлгын болон коммунально-ажахуйдай эмхи зургаануудай телефоноор хангалга бүрэн хэгдэхэ байха. Эдэ дутагдалнуудаа усадхахын тула саашадаа оролдосотой һайнаар хүдэлэхэбди.

Хэлхээ холбооной түсхэйлагдамал гол һалбаринуудай нэгэн почто болоно. Энэ һалбариин хүдэлмэрилэгшэд газетэ, журнал, бэшэг гараагай нэгэнэ тараана, эльгээнэ. Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн арбан нэгэдэхи табан жэлэй туршада 1,5 миллион гаран газетэ, журнал, 38,5 мянган посылка, бандероль болон бусад корреспонденци хүбааринууд тарааба, эльгээгээ бшуу. Эндэ гараһ хүдэлмэри баһа болохынь, юун шэнэ сэг соонь корреспонденцинүүдые эльгээхын тула онһон арга үйлэдбэридэ нэвтэрүүлхэдээр юм. Почтын алдууһ, таналгаряагүй түдэлхын тула энэ хэ холбоошод авиатранспорт, автомобилиснүүдтэй хамта ажалладаг гэшэ. Эндэ дутагдалнууд үшөөл үзэгдэнээр. Тэдэниие усадхахын түлөө оролдолго гаргагдана. Арбан хоёрдохи табан жэлэй түсэбэй ёһоор, 1986 ондо Хурамхаанда почто зөөдэг 6 участок, ерэхэ жэлдэ, мүн 1988 ондо Майск тосхондо 3 участок байгуулагдахаар хараалагдана. Арадай депутадуудай районно, сельскэ Соведүүдэй туһаламжагүйгөөр эдэ бухы дутуу дунданууды богонихон сэг соо шиидхэхээр бэшэ. Почто зөөдэг албанай хүдэлмэриие саашадань наринжуулан һайжаруулхын тула ондоо арга замуудые бэдэрхэбди. Почтальоной материальна харюусалгые дээшэлүүлхын тула мүн лэ хэшээл оролдолго гаргагдана. Тэдэнэрэй хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ хэрэгтэ бригадна подрядай гуримаар ажал эмхидхэлгэ ехэ нүлөө үзүүлхэ ёһотой. Энэ түрүү онол арга узелайнай үйлэдбэридэ түсэбэй ёһоор нэвтэрүүлэгдэжэ байна. Мүнөө дээрээ почтальонуудай, электромонтёрнуудай бригаданууд коллективна подрядай гуримаар ажаллажа байна. Иигэжэ гол хүдэлмэридэ бригадна подрядай хэлбэри ороно. Электромонтёрнуудай энэ бригадна подрядай аргаар хүдэлжэ эхилээд, ажалай бүтээсэ дээшэлээ. Жэшээлхэдэ, коммунист А. И. Бадмаевай ахалдаг электромонтёрнуудай бригада подрядай гуримаар ажал эмхидхэжэ, нэгэдэхи кварталай даабариие болзорһоонь урид дүүргэбэ. Партиин XXVII съездэй угтуулга социалис мүрысөөндэ Гадна ... отделениин коллективүүд. Эдэмнай оператор Л. Н. Климовичой хүтэлбэридэг почтын таһагай, ахалагша телефонистка А. Н. Колмаковагай ударидадаг городуудай хоорондын телефонно станциин, Аргатын, Уланхаанай, Майскын отделениин коллективүүд мүн болоно.

Коммунис партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүд ажалай шэнэ эдэбхи үүсхэл бадаргаа. Манай коллектив дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абажа, урма зоригтойгоор ажаллажа байнхай.

И. БАДМАЕВ,
Хурамхаанай районой хэлхээ холбооной узелай начальник.

ФЕСТИВАЛЬ ИЛАГШАДЫЕ УРИН

АЛМА-АТА. (ТАСС). XI бүхэсоюзна кинофестиваль харагшадай урда олон үндэһэ яһатанай совет киноискусство дэлгэн харуулжа байһанаа дүүрэбэ. Энэ нэрэтэй түрэтэй харалгын илагшадые жюри тодоруулан нэрлэбэ.

Фестивалиин эмхидхэлэй комитедэй гол тусхай шагналда «Битва за Москву» гэжэ дилоги хүртэбэ. Энэ лентэ «Мосфильм» (СССР), «Баррандов» (ЧССР) киностудинууд ГДР-эй «Дефа», СРВ-гэй «Фафим» студинуудай хабаадалгатайгаар зохёон табиһан байна.

Уран һайханай фильмүүдэй талаар фестивалиин гол тусхай шагнал «Беларусьфильм» «Мосфильм» хоёрой хамтаржа бүтээһэн «Иди и смотри» гэжэ картинада үгтөө. Мүн баһа гол шагналнуудта «Таллинфильмын» «Игры детей школьного возраста», «Узбекфильмын» «Прощай, зеленъ лета», мүн Довженкын нэрэмжэтэ киностудиин «Как молоды мы были» гэжэ фильмүүд хүртэбэ.

Мүнөө үе сагай темые «От зарплаты до зарплаты» гэжэ фильмдэ шадамар бэрхээр харуулжа шадаһанайнгаа түлөө тэрэнэй режиссер А. Манасарова (наһа бараһан хойноной) жюриин тусхай шангаар тэмдэглэгдэбэ. Фестивалиин шангуудта хүртөө гэбэл: үе сагайнгаа хүнэй зан абари шэнжэлэн харуулһанайнгаа түлөө «Ленфильмын» табиһан «Зимняя вишня» картина, совет патриотизмые уран һайханаар харуулһанайнгаа түлөө «Рейс-222» («Ленфильм»), М. Горькиин нэрэмжэтэ, «Совинфильмын» хабаадалгатайгаар «Норскфильм» студинуудай хамтаржа бүтээһэн «И на камнях растут деревья» гэжэ фильм. Энээниие режиссер С. Ростоцкий табяа, «Одиночное плавание» гэжэ фильмын режиссер М. Туманишвили эрэлхэг зоригой-ушаралта ябадалай темэ һонирхолтойгоор харуулжа шадаһанайнгаа түлөө.

Эхэнэрэй роль эрхимээр гүйсэдхэһэнэй түлөө шан актриса Е. Сафоновада барюулагдаа («Зимняя вишня»). Эрэ хүнэй роль һайнаар наадаһанайнь түлөө С. Саркисянда («Яблоневый сад») фестивалиин шан олгогдоо.

Баримтата ба эрдэм-дэлгэрүүлгын фильмүүдэй дундаһаа гол тусхай шан ЦСДФ-ын буулгаһан «Ю. В. Андропов. Страницы жизни» гэжэ лентэдэ олгогдобо. «Школа: время перемен» гэжэ фильмын түлөө казах кинопублицистнүүд, мүн эдэнэй Литвагай адли мэргэжэлтэн «Шрам» гэжэ фильмын түлөө шангууд ба дипломуудта хүртэбэ.

Эрдэм-дэлгэрүүлгын фильмүүдэй дундаһаа гол шангууд ба дипломуудта «Михаил Ромм. Исповедь кинорежиссера» (Центрнаучфильм), «На прицеле ваш мозг» (Киевнаучфильм) гэжэ лентэнүүд хүртэбэ.

Хүүгэдтэ ба эдиршүүлдэ зорюулагдаһан фильмүүдэй дундаһаа Грузиин экранай мастернуудай «Светлячки» ба «Казахфильмын» «Мой д... зеленых холмах» гэһэ... тэнүүд тон һайн гэжэ... доо. Удаадахи хоёр ... гохогүй гэжэ жюри ...

Мультипликационно ... мүүдэй дундаһаа ... шан ба диплом «К... мын» найруулһан «А... батыр» гэжэ лентэ, ... ба дипломуудые «Талл... мын», «Прыжок» ба ... мультфильмын» «Про ... ву Вовку» гэжэ найру... абаба.

Хүн ба байгаалиин ... дохи холбоо барисаа ... харуулһан М. Горьки... рэмжэтэ студиин ... «Детство Бемби» ... хүүгэдэй жюри гол ... рюулаа.

11-дэхи бүхэсоюзн... фестивальда кино ш... шэдэй шан анха түрүү... болгогдоо. «Прощай, ... лета» фильм энэ шанга... дэглэгдэһэн байна.

ЮУН МҮНӨӨ МООДОДО ГЭЭШЭБ?

Моодын илангаяа ехээр дэлгэрэн хүгжэдэг хабар, зунай һайхан саг тулажа ерэнхэй. Ушар тиимэһээ хубсаһанайнгаа гардероб анхарлтайгаар дахин шалган хаража, бодожо үзэхөөр болоо. Теэд юун мүнөө моододо гээшэб!

Энэ асуудалаар АПН-эй корреспондент Татьяна КОНДАКОВА Москвагай Моделиин байшангай искусство шэнжэлэгшэ Вероника КАМАЛЯНДА хандаһан байна. Тэрэ иигэжэ хөөрэнэ:

— Моодо мүнөө заал һаа нэгэ янзые баадханагүй. Уран зурааша-модельернүүд элдэб янзын удхатай, түхэлтэй һанамжануудые дурадхана. Жэшээлхэдэ, хорёод онуудай моодо һүүлэй үедэ ехэ хэрэглэгдэнэ. Тиихэдэ конструктивизм гэгдэдэг шэглэл илангаяа дэлгэрэнги байһан юм. Тэрэ манай орондо анхан бии болоһон, һүүлээрнь бүхы дэлхэй дээрэ таража хүгжөө.

1986 он. Энэ мүнөө жэлшье хубсаһанай уужам уйтан хоёр шэнжэ зүрилдүүлэн таарүулагдаха — конструктивизмдэ шэглүүлэгдэн зохёогдоходоо, тэрэниие үшөө нарижуулан һайжаруулха түсэбтэй. Бэе лаб бараад байһан уйтан платинууд дээрэ уужам, хүлхэгэр жакет ба пальто үмдэхөөр хараалагдана.

Тиихэдэ үшөө нэгэ шэнэ юумэн — уйтан, бэе таһа бараад байһан «энэдхэг» блузка, трикотаж водолазканууд. Гэбэшье... водолазканууд ба платинууд урдаа, арадаа, хажуу таладаа түхэреэн, гурбалжан, тэбхэрнүүдшье нүхэнүүдтэй байха. Эндэл конструктивизмын шэнжэ шанар элеэр гаража ерэнэ.

Зөөлэн фланель, джерси, хилэн бүдүүдээр оёгдоһон үмдэнүүд дахин һөөргөө хэрэглэмжэдэ орохо. Һурамхи болоһон «банантай» энэ сезондо хахасаха байнат. Модельернүүд үмдэнэй 4 иимэ түхэл дурадхана: уйтан, шагайда тулатар ошоһон «дудочка», үндэр һуеытэй гутал дээрэ үмдэгдэхэ; бүдүүн гуяар таһа бариһан аад, доогуураа үргэн болоһон (матросуудай үмдэнэй түхэлэй); бүһэтэй хүнэй үмдэнэй классическа түхэл (бүхы утаараа таһа барингүй байха); «Бермуд» гэжэ нэршэһэн, богонидхогдоһон үмдэн-шортнууд. Тэдээн дээрэ матаргай хүрэтэр ерэһэн богонихонууд, үгы гэбэл, бүһэтэй хүнэй үмдэхэ утанууд жакедүүд үмдэгдэхөөр хараалагдана.

Хубсаһанай үнгэ тушаа хэлэхэдэ, бидэ үнжэгэн зөөлэхэн үнгэнүүдые дурадханабди. Боролгон, ягаабтар, ногообтор хуа үнгэнүүд гол түлэб һайшаагдана, тиихэдэ сагаан үнгэ заал һаа байлсаха. Хоёрдохи шэглэлынь гэхэдэ, урда зүг һануулһан һаруул хурса үнгэнүүд: хара-хүхэ, хүхэ, шад улаан, хүрин үнгэнүүд заал һаа шара үнгэтэй худхаралдан байха ёһотой. Зунай хубсаһанда арадай заншал, тэрэнэй национальна түхэлнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Конструктивизмын ба арадай заншалнуудай аялганууд холисолдон ниилэхэ байна. Һаруул гоё үнгэтэй, хүнэй анхарал гансата татаадхимаар арадай заншал баримталан оёгдоһон эдэ хубсаһануудай моододо дуратайшуулда һайшаагдаха байһандань маргангүй этигэнэбди. Шэнэ моодо хээзэдэшье шэнэ бүдүүдые хэрэглэдэг: гобеленэй түхэлэй гоё бүдүүд, сэсэгүүдээр бүрхөөгдэһэншье, мүн элдэб орёо нарин дүрсэнүүдэй хээлэгдэһэн иимэ бүдүүд наймаануудта, оёдолой цехүүдтэ орожо эхилэнхэй.

О. СВИСТУНОВА.
(АПН).

ТҮРҮҮШЫН НААДАН

футбол

СССР-эй «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда мүнөөдэрһөө түрүүшын уулзалганууд эхилбэ. Байгша оной наадануудта Сибирь болон Алас-Дурна зонын 14 команда хабаадахань. Эндэ Находкын «Океан» гэжэ шэнэ командэ оруулагдаһан байна. Нүгөөдүүлынь урда жэлнүүдтэ наадаһан команданууд болоно.

«Сэлэнгэ» командын футболистнуудай дунда тиимэшье ехэ хубилалта болоогүй. Командын вратарьнууд Юрий Бельмасов, Арсалан Жамьяндабаев, мүнөө арбан долоон наһатай Константин Кабунов, хамгаалагшад — Виктор Машковцев, Владимир Шевляков, Владимир Чумаков, Александр Воржев, Игорь Черных, Юрий Головко. Дунда линидэ наадагшад — Юрий Кокорин, Леонид Иванов, Валерий Лыженков, Юрий Гришин, Сергей Ладогин, Андрей Миняев, Олег Соболев гэгшэд болоно.

Олег Соболев мүнөө РСФСР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ абтанхай. Байгша ондо Улаан-Үдын 14-дэхи һургуули дүүргэхээ ябаһан Олег Швейцарида эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадалсаба. Һаяар Соболев һуралсал-һорилго гарахаяа аян замдаа мордохонь. Мүн «Сэлэнгын» нүгөөдэ добтологшо Сергей Иванов РСФСР-эй залуушуулай суглуулагдамал командын бүридэлдэ абтажа, һуралсал-һорилго гараха болоно. Бусад футболистнууд Сергей Кокорин, Владислав Атутов, Александр Алферов, залуу футболист Вячеслав Марач гэгшэд футболой нааданда дуратайшуулда һайн мэдээжэ юм.

«Сэлэнгын» футболистнууд хабарай һаранаудта Дунда Азида һуралсал-һорилго гараа юм. Командын гэшүүд тэндэ байхадаа, шалгалтын хэдэ хэдэн уулзалга үнгэргэһэн байна. Тиихэдээ Джамбулай «Химик», Ивановай «Текстильщик», Рубцовскын «Торпедо» командануудтай наадаа юм. Манай футболистнууд эдэ наадануудта 0 : 0, 1 : 1 тоотойгоор тэнсэһэн байгаа.

— Календарна наадaнай урда тээ, РСФСР-эй кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөнүүдые үнгэргэһэн байгаабди. Зонын футболистнууд хоёр бүлэгтэ хубааараад наадажа эхилээ. Команда бүхэн гурбан уулзалга гэртээ, гурбыень нүгөөдэ командануудайнгаа стадион дээрэ үнгэргэхэ юм. Өөһэд өөһэдынгөө бүлэгтэ илажа гараһан команданууд наадаха болоно. Эндэ илаһан футболистнууд бусад зонын командатай хахад финалай уулзалга үнгэргэхэ,— гэжэ «Сэлэнгэ» командын начальник А. Д. Жамьяндабаев хөөрэнэ.

«Сэлэнгын» футболистнууд РСФСР-эй кубогта хүртэхын түлөө эхилһэн нааданда хоёр уулзалга үнгэргэбэ. Эдэнэр түрүүшынгээ уулзалга Благовещенскын «Амур» командатай тэдэнэй стадион дээрэ үнгэргэһэн юм. Энэ уулзалгань 0:0 гэһэн тоотойгоор дүүрэһэн байгаа. «Амурай» футболистнууд 1976 ондо РСФСР-эй чемпион боложо, дамжуулгын кубогта хүртэһэн юм.

Майн 2-ой үдэр Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ һайндэрэй оршон байдалда футболой хаһа нээгдэбэ. Энэ наадан РСФСР-эй Кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэһэн байна. «Сэлэнгын» футболистнууд айлшаар ерэһэн Владивостогой «Луч» командын ворота руу нэгэ бүмбэгэ оруулһан байгаа. Командын гол добтологшодой нэгэн Александр Алферов наадaнай түрүүшын хахадта энэ бүмбэгэ сохижо оруулһан юм. Яһала һайнаар үнгэрһэн энэ наадан стадиондо суглаагшадта һайшаагдаа. Илангаяа «Сэлэнгын» футболистнууд Сергей Кокорин, Сергей Иванов, Александр Алферов болон бусад һайн бэлэдхэлтэй байһанаа харуулаа.

Мүнөөдэр «Сэлэнгын» футболистнууд зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн түрүүшынгээ наада үнгэргэхэнь. Манайда айлшаар Новокузнецкын «Металлург» команда ерэнхэй. Наадан үдэшын 6 часһаа эхилхэ.

Т. БАДМАИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наадaнай үе.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХИЛЭ САХИГШЫН ДУРАСХААЛДА

Хилын харуулшан-герой, комсомол хүбүүн Николай Петровой дурасхаалда зорюулагдаһан самбо барилдаагаар бүхэсоюзна мүрысөөн Улаан-Үдын түмэр замай техникумэй спортзал соо болобо.

Арбан гурбадахяа үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөндэ 15 командын, тэрэ тоодо РСФСР-эй, Киргизэй, Узбегэй ССР-нүүдэй олон хото городуудай 150 шахуу самбист хабаадаһан байгаа. МНР-эй Дархан хотын суглуулагдамал команда манайда айлшаар бууһан байха юм.

Элдэб үнгэтэй спортын тугуудай дунда комсомол хүбүүн Николай Петровой портрет табигданхай. Хоёр час болоод лэ, баатар хүбүүнэй дүрэ зурагай дэргэдэ сэрэгэй харуул һэлгэгдэжэ байгаа.

Мүрысөөе нээлгын парад баярай оршон байдалда үнгэрбэ. Геройн эхэ — тусхайта пенсионерка Мария Захаровна Петрова үгэ хэлэхэдээ, суглаагшадые, түбхын түрүүлэн спортсменүүдые гүн сэдьхэлэйнгээ оёорһоо хани халуунаар амаршалаад, амжалта туйлахыень тэдэнэртэ хүсэбэ.

Удаань эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ — арадай депутадуудай Улаан-Үдын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо В. Ф. Потехин үгэ хэлэбэ.

Эгээл хүнгэн шэгнүүртэн сооһоо Камал Абдуллаев (Ташкент), Лувсаншаравийн Баярсайхан (Дархан) гэгшэд түгэсхэлэй нааданда гараба. Монголой индустриин түбэй үйлэдбэриин баазын жолоошон, 25-тай нэгэдэхи разрядай самбист бэеэр багаханшье һаа, бар хүсэтэй байһанаа харуулжа, бүхы уулзалгануудаа болзорһоонь урид дүүргээд, түрүү һуури эзэлһэн байха юм.

— Камал һаял хада 16-тай болонхой. Тэрэ Ташкентын 27-дохи һургуулиин 9-дэхи класста һурадаг юм. Эдир хүбүүнэйнгээ хоёрдохи һуури эзэлһэндэнь, сэдьхэлээ ханабаб. Саашадаашье ерэжэ байхабди,— гэжэ тэрэнэй тренер — «Локомотив» бүлгэмэй республиканска соведэй ахалагша тренер, спортын мастер У. К. Джуманиазов хөөрэнэ.

52 килограмм. Эндэ Улаан-Үдын хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой хүдэлмэришэн В. Будаев, «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, спортын мастер А. Васильченко гэгшэд онсо шалгарба. Тиихэдээ Андрей 4 : 0 тоотойгоор шүүһэн байна.

Зүүн Сибириин технологическа институдай студент, спортын мастерта кандидат Олег Зайцев онсо өөрын арга дүрэтэй, бар хүсэтэй самбист боложо ябаһанаа харуулба. Зүгөөр түгэсхэлэй нааданда тэрэ Киргизэй физкультурын институдэй студент, спортын мастер Андрей Тупигтай хабаяа туршахадаа, удаан саг соо нэгэшье очко алдангүй ябатарав, һүүлшын секунданудта алдуу гаргажа, шүүгдэхэ баатай болоо.

62 килограмм. Һагшагда һагшагдаһаар, спортын мастерта кандидадууд А. Кардаш, А. Раков (хоюулаа Улаан-Үдэһөө), Х. Мацаев, Т. Санжиев (хоюулан Фрунзе хотоһоо) гэгшэд алтан медаляар шагнагдаха аргатай байгаа. Гэбэшье хахад финалда Кардаш—Раковые, Мацаев хадата Киргизидэ сэрэгэй алба хэжэ байһан нютагаймнай хүбүүн Санжиевые диилэбэ. Тиигэжэ һүүлшын уулзалгада Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой жолоодолгын талаар инструктор Александр Кардаш Хаважи Мацаевтай тулалдахадаа, 2 : 2 очкотой болобошье, үлэмжэ һайн арга дүрэ харуулһанайнгаа түлөө илалта туйлаба.

Удаадахи хоёр шэгнүүртэ суута монгол спортсменүүд илажа гараха байха гэжэ суглаагшад багсаамжалаа һэн. Ушарынь юуб гэхэдэ, залуушуулай дундаһаа дэлхэйн чемпион, уласхоорондын классай спортын мастер Намсалын Батлав, дэлхэйн гурба дахин чемпион, спортын габьяата мастер Галдангийн Жамсран гэгшэд эдэ шэгнүүрнүүдтэ Дархан хотын суглуулагдамал командын нэрэ хүндые хамгаалһан байгаа.

68 килограммай шэгнүүртэ бэлигтэй бэрхэ олохон спортсменүүд суглараһан байгаа. Владивостогһоо В. Амыров, Улаан-Үдэһөө А. Щербаков гэгшэд спортын мастерай нэрэ зэргэтэй байхаһаа гадна, бар хүсэтэй, илалта туйлаха ехэ хүсэл эрмэлзэлтэй байһанаа түрүүшын уулзалгаһаа харуулаа һэн. Тиин түгэсхэлэй мүрысөөндэ сэрэгэй алба хаагша А. Щербаков Н. Батлавтай уулзахадаа, 3 : 0 тоотойгоор шүүжэ, заншалта мүрысөөнэй чемпион болобо.

Дархан хотын хүүгэдэй спортын һургуулиин багша, тренер Галдангийн Жамсран залуушуулай дундаһаа 1980 ондо дэлхэйн чемпион болоһон, һүүлээрнь 1983 — 1984 онуудта Киев ба Мадрид хотонуудта эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн дэлхэйн чемпионадуудта илалта туйлаһан намтартай. Гадна тэрэ 1982 болон 1985 онуудта дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүдтэ хоёрдохи һуури эзэлжэ, мүнгэн медальнуудаар шагнагдаһан байгаа. «Хани барисаан-84» гэжэ уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадахадаа, Жамсран самбо барилдаагаар хоёрдохи, харин дзюдо барилдаагаар гурбадахи һуури эзэлээ һэн. Тэрэ эдэ барилдаагаар МНР-эй оло дахин чемпион юм. Иигэжэ Г. Жамсран Монголой элитэ ехэ спортсменүүдэй тоодо ороно. Энэшье удаада манай заншалта мүрысөөндэ хабаадахадаа, Жамсран гоё һайханаар наадажа, онсо өөрын арга дүрэтэй байһанаа харуулаад, самбо барилдаанда дуратайшуулые хужарлуулба. Гансал түгэсхэлэй уулзалгада манай республикын түлөөлэгшэ—сэрэгэй алба хаагша, спортын мастер Андрей Волощенко суута барилдаашантай ана-мана тулалдажа, 0 : 1 тоотойгоор шүүгдэбэшье, суглаагшадай зүгһөө альга ташалгаар угтагдаһан байгаа. Андрей РСФСР-эй арадуудай зунай Спартакиадын шанда хүртэһэн байха юм. Иигэжэ Г. Жамсран манай заншалта мүрысөөндэ хоёрдохёо хабаадахадаа илажа гараба бшуу.

Удаадахи шэгнүүрнүүдтэ спортын мастерта кандидадууд С. Гоманович (Красноярск), Э. Мамбеталиев (Фрунзе), Д. Наранцогт (Дархан), Н. Прохоров (Улаан-Үдэ) гэгшэд түрүү һуури эзэлжэ, бүхэсоюзна мүрысөөнэй чемпионууд болобо.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр Улаан-Үдын суглуулагдамал команда түрүү һуури эзэлээ. Дарханай самбистнууд—хоёрдохи, Фрунзиин түлөөлэгшэд гурбадахи шангуудта хүртэбэ.

— Хилэ сахигша Николай Петровой дурасхаалда зорюулагдаһан мүрысөөн жэлһээ жэлдэ үргэдэжэ байна. Саашадаа тэрэ уласхоорондын мүрысөөн болгогдохо аргатай. Бидэ танай заншалта нааданда хабаадахадаа, ехэ һургаал абадагбди. Энэшье мүрысөөндэ бэлигтэй бэрхэ олохон залуу самбистнуудай нэрэнүүд тодорбо,— гэжэ Дархан хотын суглуулагдамал командын ахалагша тренер — 1975 оной дэлхэйн чемпион, МНР-эй габьяата мастер, габьяата тренер Мүнхийн Пунцаг хөөрэнэ.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Николай Петровой эхэ—Мария Захаровна үгэ хэлэжэ байна; Г. Жамсран А. Волощенкотой барилдана.

Д. ЦЫРЕНОВЭЙ фото.

Редактор Р. Б. ГАРМА...

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора 2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта —2-69-58, культуры и школ —2-60-21, 2-57-83, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-03476. Заказ № 106. Индекс 04609